Ն. 4966 — 1882 ՅՈՒՆԻՍ 21 ԲԱԶԱՐ ԻՐԹԷՍԻ — 23 ԻՆՃԻ ՍԵՆԷ — ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ. ՅՈՒԼԻՍ 3 ԲԱԶԱՐ ԻՐԹԷՍԻ — Ն. 4966

ՏԻԱԳԼԱՐ

Իսթանպոլ եւ ին սենելիկ մէհիա 10
Ամբ ամ՝ 5
Իւր 3

Թաշրալար եւ ին մէհիտիյէ 10
Ամբ ամ՝ 5
Բոսֆոր եւ ին ամբրէթ պէզէ այիտ տիր-

ԻԼԱՆԼԱՐ՝

Գ՝րինճի տէֆա եւ ին սաթը 3 ղ.
Իքինճի 2 ղ.
Իւչինճի 1 ղ.

30 ՓԱՐԱ.

Պանծպանի Էֆքեար

ՄԻԱՆԱՏԻՍ ԷՐՃԻԵԱՍ

Իրան սրբասքնա գծուրմահան իրանաթ ու իխթարաթքն սաթերը 5 ղ.
Մէջքուպար Կ. Պ. Փանոսեան խանէ եաղմուր Իսթանպոլ, Փալաթատա Բէնիշէնպիկ-պազարընտա Իրսի խանընտա Ն. 11։

ՀԱԶԻՐԱՆ 21 — ՇԱՊԱՆ 18 — 30 ՓԱՐԱ.

ԹԷԼԵԳՐԱՖ

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

Գահիրէ, 1 յուլիս

Տէվէրան իլլեէն պիր չայիաեա կէօրէ, Արապի բաշա Իսթանպոլա կիթմէեէ դարար վերմիշ օլուպ, իշու սէյեահաթքընն հագդընտա իպրաշ պուլուրլան ավաթքիր սենիէտէն սոլաեը, խաքիբայի հագրէթի Բաշիշահիեէ արզը թէշէբքիւր իլլէմէք մագսէտինէ մէպնի օլաուշունու պէեան ու իյզահ իթմէք իւզրէ, օրտուեա պիր պէեանամէ նէշր իթմէկէ հազիրլանըեօր իմիշ։

Պէլկրատ, 1 յուլիս

Սգուբճինա (մէպուսան) մէճլիսի, պիրա մէսէլէսինի թէսվիեէ իլլէմէք, վէ արազիլերինտէն իսթիֆատէ իթմէք արզուսունտա պուլունան միսիլման ասկարը էվլազը մէճմուն իթմէք իւզրէ հիւքիւմէթէ պիր իսթիգրազ ազատ իլլէմէկէ մէէզունիյէթ վերտի։

Սգուբճինանքն միւզաքերաթը գարիպէն խիթամ պուլաճագ տիր։

Իսմաիլիա, 1 յուլիս

Յունիս 21ինտէն 30ունա գատար Սուէյշ գանալընտան 81 գէմիա սէֆային կէչմիշ, վէ 1 միլիոն 690 պին ֆրանգ հասիլաթ մուդու պուլմուշ տուր։

Լօնտրա, 2 յուլիս

Մէճլիսի մէպուսան, 32 սաաթ իմթիտաա իտէն, վէ էնանի միւզաքերաթընտա պիր չոգ միւպահասաթը շէտիրտէ ճէրէեան իլլեէն պիր իճթիմաընտա, Իրլանտատա մէնիի ճինաեաթ գանունամէսի լայիհասընը պիլ ճիւմլէ մատէլերինի գապուլ իլլէտի։ —Պիր չոգ Իրլանտալը մէպուսլար մէճլիստէն տիշարը ջէզաբլմըշ օլմալը տըրլար։

Իսկէնտերիեէ, 2 յուլիս

Խըտիվ հազրէթլէրինին գուրէնասընտան օլուպ, միւշարիլէյհին թէվֆէճիւհ ու էմինիյէթինի զանմըշ օլան Զիւլֆիքար բաշա, Իսկէնտերիեէ մութասարրըֆը նատպ ու թայեին օլունտու։

Բաղիպ բաշա 30 պին եէրլինին թէայեիւշինու թէէմին իլլէմէք իւզրէ թէտապիրի լազըմէի իճրա իլլէտի։

ԱԺԱՆՍ ՐԷՕԳԹԸՐ

Աթինա, 1 յուլիս

Մէճլիսի մէպուսան պու կիւն պիւտճէեի թաստիգ իլլէտի. Իշպու պիւտճէտէ վարիտաթ 68 միլիոն 624 պին 522 տրախմի օլուպ, մէսարիֆաթ իսէ 80 միլիոն 636 պին 69 տրախմիեէ պալիզ օլմագտա տրր։ 1881 սէնէսինտէ պահրիեէ նէզարէթինէ վէրիլմիշ օլան 3 միլիոն 627 պին 642 տրախմիլիք գրէտիթօ տախի թաստիգ օլունտու։

Պու ագշամ մէճլիսի մէպուսանքն էքսէրիյէթի օլմատըգընտան միւզաքերաթը պիթթապի խիթամ պուլմուշ տուր։

Լօնտրա, 3 յուլիս

Պու սապահքի զազէթալար Ինկիլթերատա քէմալի կէրմի իւզրէ թէճհիզաթը ասքէրիեէ իճրա իտիլտիկինի խապէր վերիեօրլար։

Լօնտրա, 3 յուլիս

Պու սապահքի Տէյլի Նիուզ զազէթասը տեեոր քի, Պապը Ալի Մըսըրտա ասքէր իլէ միւտախէլէ իլլէտիկի հալտէ, Օսմանլը օրտուսու իլէ պէրապէր պիր Ֆրանսըզ վե պիր Ինկիլիզ ժէնէրալըրը պուլունաճագլար տրր։

Լօնտրա, 3 յուլիս

Ինկիլթէրրանքն Տէրիսաատէթ էյչիսի ժէնէրալ Վալէսին սըֆաթը բէսմիեէսի, վէքիլի մութլագ վե ֆէվգէլատէ մուրախաս սընըֆքընտա թէրֆի օլունմուշ տուր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Ճումաա իրթէսի չըգան զազէթալարտան պիրինտէ, Ազգային վարչութիւն թարաֆընտան, Պապը Ալիյէ, բարիրդ իսթիֆասընա տաեիր պիր լայիհա թագտիմ գըլընըրը օգունմուշ իսէ տէ, մէզքիւր հավատիսին եանլըշ օլտուղու անլաշըլմըշ տրր։

* * *

Սիվաս առաջնորդու Գեր. Պետրոս սրբազան, կէչէն հաֆթա մահէլլի մէմուրիյէթինէ ազիմէթ իթմէք իւզրէ եօլճու օլմուշ տուր։

* * *

Պաղը տօսթլար պիզէ, կէչէն կիւնլէր իլան իթտիկիմիզ իւզրէ, պաղը զաթլարա պիրէր պիլէթ կէօնտէրէրէք, իւքիշէր մէճիտիյէ իսթիգրազա թէշէպիւսէ պաշլամատըգըզը սէպէպինի սիւալ էյլէմէքտէ տիրլեր. իմտի ճէվապ օլարագ պիլտիրիրիզքի, թէշէքքիւր իտէրիզ, իւքի զաթլար իզհարը համիյէթ իլէ, վագթինտէն էվվէլ քէնտի մագպուզլարը խութէյիպ էտասընա հիմմէթ իթտիքլերի կիպի, իւչ զաթ տախի քէնտիքլերինտէն իւքիշէր մէճիտիյէի իրսալէ հիմմէթ իլլէմիշլեր տիր, ֆագաթ, պունուն մուզայիրի օլարագ, պիր գաչ զաթլար թարաֆընտան տա մագպուզ պէտէլինի հիմմէթտէ, ինսանիյէթի վե թերպիյէնին խարիճինտէ մուամէլէ զուհուրա կէլտիկինի իշիթտիկիմիզտէն, պէլքի տահա սայիրլեր տախի այնի մուամէլէտէ պուլունուրլար շիւբհէսինէ մէպնի, հէր քէսին քէնտի համիյէթինէ թերք իլէ սարֆը նազար իլլէմիշիզ տիր։

* * *

Կօլշեան ուսթա Յովհաննէսին թէճրիպէ իշին եաբաբրմագտա օլուուղու տէմիր սանդըգ պու կիւն պիթմիշ օլուպ, եալընըզ էնկէզ ու էտէվթա տայիր պաղը էքսիքլերի իլէ գուսուրլարը իգմալ իտիլճէկինտէն, իքի իւչ կիւնէ գատար օնլար տախի պիթտիկինտէ, էվվելա լազըմ կէլէն խուսուսի թէճրիպէ, վե պատէհու ալէնի թէճրիպէ իճրա իտիլճէք տիր։

Մէկքիւր իշ իշին շիմտիյէ գատար 25 լիրա գատար սարֆ իտիլմիշ օլուպ, պիր գաչ լիրա սարֆընա տահա իհթիեաճ վար տրր. չինքի պու տէֆա, զէվթը համիյմէնտանա կիւվենիլէրէք, միւքէմմէլ սուրէթտէ պիր իճրա իշին եօլա չըգըմըշ տրր։

ՏԱԼԻԼԻՑԷ

Սիֆէրանքն տիւնքի կիւն էօյլէտէն սօնրա, զօնֆէրանս ադտ էյլէտիքլերինի Իսթըրն Էքսբրէսս զազէթասը խապէր վերմիշ տիր։

—

Բուսիատան մէմալիքի Շահանէեէ էլթիճա իթմէք արզուսունտա պուլունան Մուսէվիլերէ մութլուպունա, սալթանաթը Սէնիեէ թարաֆընտան մուվաֆֆագաթ կէօնթերիլէրէք, քէյֆիյէթ իյճապ իտէնլերէ թէպլիղ օլունմուշ, վե արազիի լազըմէ իրատէ ու թախսիս գըլընմըշ օլաուղունտան, պիրա գայրը իհթիրազ գավանիյի ու նիզամաթը սէվքէթի Ալիեէեէ թապի օլմագ, վե հիշ պիր սէֆարէթի էճնէպիեէ վե գօնսօլոսլարընն վէսաթէթինէ միւրաճաաթ իթմէմէք շարթը յա, պունլարընն եազընտա մէմալիքի Շահանէեէ հիճրէթէ պաշլատաճագլարընը, զազէթալար եազըեօրլար։

—

Էտիրնէ վալիսի Գատրի բաշա հազրէթլէրի, կէչէն ճիւմաա իրթէսի սապահը Գըրգ-Բիլիսէ սանճաղընա ազիմէթ իյլէմիշլէր տիր։

—

Պահրիեէ նազրը Հասան բաշա հազրէթլէրինէ մուրասսա մէճիտի նիշանը իհսան պույրուլմուշ տուր։

—

Ավթրիանքն Գահիրէ գօնսօլոսու պու քէրրէ Տէրիսաատէթէ կէլմիշ տիր։

—

Մէմուրիյէր քրրատան պրը զաթն Թէվֆիգ փաշա հազրէթլէրինտէն, Դահիրէեէ ավաէթ իյլէմէսինի ռիճա իյլէմիշ, վե աքսի թագտիրտէ, օրանքն առաեիշինին մուհաֆազասը մէսուլիյէթինի տէրիհատ իտէմէեէճէկինի պէեան իթմիշ օլաուղու, վե Խըտիվի մուշարիլէյհինտէ իշպու թալէպի գօնսօլօսլարա թէպլիղ իլէ նէ եօլտա իխթարաթտա պուլունաճագլարընը սօրմուշ իտուկի, Դահիրէտէն խապէր վերիլմիշ տիր։

—

Սիւրբէի Հիւմաեուն, տիւն սաաթ եէտի բատտէլերինտէ, հազըր պուլունմալարը միւթատ օլան միւքէլա, վե իւլէմա, վե էրքեանը տէվլէթ Եըլտըզ սէրաեը ալիսինտէ մահէլլի մախսուսունտա մէվճուտ օլտուգլարը հալտէ, իհթիրամաթը լաեըգա իլէ, պաշ վեքիլ բաշա հազրէթլէրի թարաֆընտան Ասաֆ բաշա հազրէթնէ թէվտի, վե լազըմ կէլէնլէրէ աթիեէլէր տախի իթա պույրուլմուշ, վե միւթէագրպէն ալայը միւթատ իլէ Պէշիքթաշա կէթիրիլիպ օրատան վաբօրու մախսուսա գօնուլարագ Իսկիւտարա եազը բարլարը, վե պու [illegible] թօրլար էնտախթ օլունմուշ տուր։

—

Շէհիր էմինինտէ պիր Ահէմին թահթը իտարէսինտէ օլան պիր ուշղունսուզ խանէնին պիւեիկիւ պուլունան Քեամիլէնին օղլու օլուպ, Ռուսիա տէվլէթի թէպասընտան պուլունան Իպրահիմ, ճումաա իրթէսի կիճէսի եաթաղընտա իւչ նէֆէր էշխաս թարաֆընտան ճերհ ու գաթլ իտիլմիշ, վե գաթիլլէր տէրտէսթի թէհարրի օլտուղու կիպի, շիւպհէ ալթընտա պուլունան պիր գաչ քէսանքն թահթը թէվգըֆա ալընտըգլարը իշիտիլմիշ տիր։

—

ՊԻԻՑԻԻԴ ՊԻՐ ՆՕԳՄԱՆ

Ալէքսանսուս էն պիւյիւք բայիթախթարատա վե շէհիրլէրտէ, վե հաթթա էն թէրպիյէլի էհտալէլերտէ պիլէ ֆէնա ատէմիր էքսիք օլմաեըպ, վե ասայիշի ամմէեի պօղանլարը կէօրմէքլիք վե տավա իթմէքլիք իսէ, հէր առամքն իշի օլամաեաճաղընտան, խասսէթէն կիզլի վե աշիքեար մէէմուրլար թայեին գըլընմագտա տրր. հալպուքի հէր նասըլ իսէ, շիմտիյէ գատար պուլատա պէօյլէ պիր էշէտտի լուզումու պուլունան մէէմուրլարքն, վե խուսուսիյլէ կիզլի մէէմուրլարքն վիճուտի պուլունմատըգընտան, էսէֆ, վե զիեատէսիյլէ էսէֆ իտէրէք սեօյլերիզքի, հէր կիւն վե հէր սաաթ, բայիթախթըմըզքն հէր թարաֆքնտա, պին արսըզլըգ վե պին ինսաֆսըզլըգ վե պարպարլըգ պիր բարաեա իճրա իտիլմէքտէ, պիլա միւճազաթ գալմագտա, վե գատընլար, գըզլար, չօճուգլար, սագաթլար, ֆագըրլար, պիչարէլէր վե հայվանլար, հէզարան նէվի հագարէթ, մէզէլլէթ, վե էզիյէթ չէքմէքտէ, վե պիթթապի արսըզլար վե ինսաֆսըզլար տահա զիեատտէ ճէսարէթ ալըպ արթմագտա տրր։

Մէսէլա, հէր թարաֆտա, հէր վագըթ գատընլարա վե չօճուգլարա էնվայի հարֆէնտազլըգլար վուգու պուլմագտա խէտտ, թապիաթիյլէ հիչպիր գատքն, վե եախսոտ եաղընտա պուլունան հիչ տիր էրքէք, ըէզալէթի, վե խալգըն էյլէնճէսինի վե իսթիհզաքընը գապուլ իտէրէք, վե իշինի կուճիւնու պրրաղարագ, գաբու գաբու կէզէմէեէճէկինտէն, մէճպուրի սիւքիւթ իթմէքտէ, վե կէօրմէզլիկէ իշիթմէզլիկէ կէյմէքտէ տիրլեր։ Պէօյլէ պիր շէյ իսէ էվրօպատա գան իլէ թէմիզլէնիր, շէօյլէ քի անինտէ տիւէլը բաթըրտըք չըգար, վե անքն իշին, էն զիեատէ չարգըն օլան պիլէ գօրգար, վե նասըլ քի սէօյլէտիք, հէր թարաֆտա կիզլի մէէմուրլար տախի կէզէր։

Զօգ տէֆա կէօրիւլմիւշ տիր, եա պիր իխթիեար, սագաթ, վե պուտալա, վե էմանլի ատէմի, գատընը, վե չօճուգու, եա չօճուգլար, վե եախսոտ գօճա գօճա ատէմիր օրթալաեարագ, էնվաի հարֆէնտազլըգլար, էլ շագալարը, վե թաշլար վե չէօրլէր աթարագ էյլէնմէքտէ, վե կէլիպ կէչէնլէր տախի սէս չըգարմաեըգ կիւրիշմէքտէ տիրլեր։

Զիչէկի պուլունտա պիր միսալ, պու սապահ Գալաթատա Ֆէրմանէճիլէր ճատտէսինտէն, եանի թըրամվայ կէչտիկի եօլտան կէչմէ ըստէ իլքէն, իլքի սէֆքէր չրսկատտէ ղէզլարընը գօրգուպ տիթրէմէքտէ օլտուգլարընը, վե խալգըն պիրիքտիկինի կէօրէրէք եանլարընա կիթտիկիմիզտէ, իլքի թարաֆը դուռնի գըեաֆէթինտէ մուղազաճլարընը, պիր գօճա էվ քէօրէկինի աբօրթ, աբօրթ տեեերէք պիչարէ գըզլարընը իւզրլերինէ սալտըրարագ էյլէնտիքլերինի, վե պիրիքէն խալգըն տախի կիւլիշտիւլերինի, վե օղ հէնկեամտէ Իսլամտան պիր էֆէնտինին կէլիպ պերայի ինսանիյէթ մերգուման չօճուգլարը գօրգմաեընը, հայտէ կէչինիզ տիեերէք պիրազ իլերուլեթիքտէն սօնրա կէչիպ կիթտիկինի, վե պատէհու մերգուման էլէմէնտերի, թէքրարէն աբօրթ, աբօրթ տէյի մէզքիւր քէօրէյի սալտըրտըգլարընը, քէմալի թէէսսիֆ վե թէճճիւպլէ կէօրմիշիզ տիր. իմտի, պու խուսուս իւզերինէ, տիեանէթ, ինսանիյէթ վե մէտէնիյէթի նամընա օրարագ, հիւքիւմէթի Սէնիյէնին նազարը տիգգաթընը տավէթ պիրլէ, կիզլի մէէմուրլար թայեինինէ հիմմէթի ըէճա իտերիզ։

—

Կէչէն ճիւմաա ագշամը սաաթ եարըմ բատտէլերինտէ Գումպարխանէ էօնիւնտէ տօլու եէլքէն կիթմէքտէ օլան պիր թուզլա մավունասը, տերունինտէ պէշ քիչի պուլունան պիր սանտալա չաթըպ տէվիրմիշ, վե իչինտէ պուլունան էշխասըն քեաֆֆէսի տէ ղարգ օլուպ, գարանլըգ հասէպիյլէ, հիչ պիրիսի գուրթարբլամամըշլար տրր։

—

Կէզկինճի պիր թէնպէքիճի Ահէմ, տիւն սապահ սաաթ տէօրթ պուչուգ բատտէլերինտէ էմին էօնիւնտէ գահվէճի Գոսթիեի, միւշթէրիսինէ աթէշ վերիր իքէն պէչագլասոլ գասըզընտան ազբրճա ճէրհ

—

իթմիշ, վէ տէրհալ միւշթէրիւէր Ա.ճէմի տէրտէսթ իթթիֆաքէրի սըրատա, բօլիս տախի եէթիշիպ, մէրգումբը պապը զապթիեէեէ նագլ օլունմուշլար տըր։

—

Էվվէլքի կիւն Հայտար բաշատան հարէքէթլէ Քէօբրիւեէ կէլմէքտէ օլան իտարէի մախսուսէ վաքօրունուն գաբտանը իւզէրինէ, Հայտար բաշա շըմէնտֆէր մէմուրլարընտան տէօրթ պէշ զաթ հիւճիւմ իտէրէք միւմալիէ յհի բէք ֆէնա սուրէթտէ տարպ իթթիֆաքէրինի, վէ պու էսնատէ վաքօր եօլունու զայպ իտէրէք, պիր գազա զուհուրինէ բէք աղ պիր չէյ գալմըշ իքէն, գաբտանը մէմուրլարը էլինտէն կիւճհալ իլէ գուրթուլարագ, քէօբրիւեէ կէլինտիկինի թէրճէմանը Հագըգաթ զաղէթասը եազըեօր։

Տէյլի Գրօնիգըլ զաղէթասընը Սէն-Բէթէրսպուրկ մուխպիրի, Ինկիլիթէրրանը շարգտաքի մէնաֆիի լէվհասը յյա սուրէթի աթիտէ մուհարբէր վարագաեր եազըօրե։

Բուսիատան մէմալիքի Օսմանլեէեէ էշեա վէ եօլճու նագլ իթմէք իւզրէ պու ակֆա թէշքիլ օլունան գումբանիանընը Մօսգուատան Սէվասթօբօլա գըրդ եէտի սահթտա, վէ Մօսգուատան Իսթանպօլա սէքսէն սահթտա կիթմէք գապիլ օլտուզունու նէշը ու իլան իթմէսի, Ինկիլիթէրրանը շարգտաքի մէնաֆիին սիւրաթլա իմհասընա ալէամէթ օլտուզունա ասլա շիւպհէ օլունմազ։

Գօբէտին նամ զաթ պիր արալըգ Հինտիսթանը Ինկիլիթէրրաեա պիր մէնֆաաթը օլմատըգը ճիհէթլէ, մէմալիքի մէզքիւրէեի զայպ իթմէք տահա էվլա օլտուզունու տէրմիեան իթմիշ իսէ տէ, Ինկիլիթէրրանը թիճարէթ մէնաֆիինին թէվսիինի պիլիպ թագտիր իտէնէլէրին արզուլ մէզքիւրտա պուլունը։ Հինտիսթանը շիմտիքի հալտէ Ինկիլիթէրրանը թահթը իտարէսինտէ օլուպ օլմամաը, տէվլէթի միւշարիլէյհանը սիւվէլի մուազզամա սըրասընտա պուլունուպ պուլունմամասընա պարս օլաճաղընտան շարգճա օլան ումումի մէնաֆիի միզին բիշնազարը միւթալէաեա

ալընմասը լիւզումի գապիլ ինքեար տէեիլտիր։	
Մէնաֆիի միլիեէմիզին նէտէն իպարէթ օլտուզունու պիլմէեիպ թագտիր իտէմէեէն պաղը տիբլոմաթլարըմըզ, զավաեիլի Մըսրրիեէի մէվգբի էհէմմիյեէթտէ թութմաեըպ հիչ ատտ իտէնլէր, Էվրօբա տէվլէթլէրինին բէգազէթինի թահրիք իլէ պէրապէր, պիր թարաֆտան տախի շարգ վէ զարպ պէյնինտէ բէք պիւեիւք պին ինգիլապ զուհուրա կէլմէք իհթիմալինի ագըլլարընա կէթիրմէտիքլէրի անլաշըլըեօր։	
Վուգուաթ, նիչէ սէնէլէր տիր Հինտիսթան իլէ օլան մուխապէրաթը մէվգբի թէհլիքէեէ պըրագտը։ Իշթէ Մօսգուա իլէ Իսթանպօլ պէյնինտէքի բօսթա, վուգուաթը մէզքիւրէտէն մասատուտ օլուպ, պունուն Ինկիլիթէրրա իչին նէ տէրէճէլէրտէ միւթէնա օլտուզունու, սուրէթի մունթազամէտէ թէրթիպ օլունան սթաթիսթիգլէրէ սթթը նազարը տիգգաթ օլունուր իսէ, Հինտիսթանճա օլան էհէմմիեէթի թէէյեիտ իտէր։	
Զիրը օլունան բօսթա իշլէմէկէ կէչէն ճումաա իրթէսի կիւնիւ պէտ իթմիշ, վէ Թիֆլիս իլէ Պագու թիմուր եօլու պիր գաչ հաֆթաեա գատար խիթամ պուլտուգտա պահրը սիեահտան գբրմըզը ատնիզ գատար տախի պիր բօսթա թէէսսիսի մուգտարրէր պուլունմուշ տուր։ Օլ վագբթ Բուսիա տէվլէթի Սէն-Բէթէրսպուրկտան Իրան հուտուտունա պէշ կիւն զարֆընտա գուվվէի ճէսիմէի ասքէրիեէ նագլ իտէպիէճէկի կիպի, ախիրէն զապթ ու իսթիլա օլունան Թիւրքէման վիլաեէթլէրինէ տախի ալթը կիւնտէ սէվգընա մուվաֆֆագ օլաճագ տըր։	
Բուսիատան Իրանա	կէն
Սէն-Բէթէրսպուրկ վէ եա Մոսգուատան Թիմուր եօլ իլէ Սէվասթօբօլա	2
Բօթիտէն Թիմուր եօլ իլէ Պագուեա	1
Պագուտան վաքօր իլէ Իսթէրապատ վէ եա Բէչքէ	1
Բուսիատան Թիֆլիսէ Վէլեէնիլբինէ Թիմուր եօլ վէ վաքօր իլէ Բէթէրսպուրկտան Պագուեա	4
Պագուտան վաքօր իլէ Միխալովքիեէ	1 ½
Միխալովքիտէն Թիմուր եօլ իլէ Դըզըլ Ավրաթա	½

Տիմոթիքի Գոֆգաս վալիսի ժէնէրալ Տօնտուգօֆ Դօրսագօֆուն լինշասը իչին իմբէրաթօրտան բուխսաթ իսթէտիկի թիմուր եօլ խաթթը Դըզըլ Ավրաթտան 140 միլ մէսաֆէտէ քեաեին Աշգապատա գատար խիթամ պուլտուգտա, Սէն-Բէթէրսպուրկտան Աֆղանիսթանտա քեաեին Քէթէեէ ալթը պուչուգ կիւնտէ կիթմէք գապիլ օլաճագ տըր։ Թատապիրի ախէր իլէ, Շարգտա պիրպիրլէրիյլէ բէգապէթ իթմէքտէ օլան Բուսիա վէ Ինկիլիթէրրա մէվգբի սիեասիլէրի շու վատիտէ օլաճագ տըր։

	կէն
Բէթէրսպուրկտան Աշգապատա Ինկիլիթէրրա սէվահիլինտէ քեաեին Բօրթսմութտան Սուէյշ գանալը Թարիգիյ-ն Աֆղանիսթանտա քեաեին Քէթէեէ	6 ½ 35

Պու տէրէճէ իսթիլաֆը բէք պիւեիւք պիր շէյ օլտուզու տէրքեար իսէ տէ, Բուսիալըլարը՝ Հինտիսթանը անախթարը մագամնտա պուլունան Հէրաթ շէհրինէ նէ գատար եագլաշմըշ օլտուգլարը տիւշինիւլիւր իսէ, իսթիլաֆը մէզքիւրուն պիր գաթ տահա էհէմմիեէթ քեսպ իթմիշ օլտուզու անլաշըլըը։

	Մէլ
Աշգապատան Հէրաթա	310
Քէթէտէն Հէրաթա	514

Պու հալտէ Բուսիալըլար Ինկիլիզէրտէն Հէրաթա իքի եիւզ միլ տահա գարիպ օլտուգտան պաշգա վէսատեիթի իրթիպաթը թէրագգբեա պէպլի ճահտ իթմէքտէ օլտուգլարընտան վիւսաթը Ասիատա օլան մէքքէի ասքէրիլէրինէ Ինկիլիզէրտէն եիկիրմի սէքիզ պուչուգ կիւն տահա գարիպ օլաճագլար տըր։

Բուսիա տէվլէթի վասթաի մուխապէրաթը թէվսի իթմէքլէ, Ինկիլիթէրրանը Հէրաթ իւզէրինէ օլան նուֆուզունու մահվ իթթիքտէն գորքա, գէրգուրաճաղ հիչ պիր իշլամ եօգ տուր։

—Նաֆիլէ եօրումտաեընը, շիմտի պու արատա սիզին իլէ էօյլէ պիր իշ եաբամամ...։

—Ֆագաթ...։

—Պօշ եէրտէ իպրամ իթմէեինիզ... —պիր քէրրէ օմաշ սէտիմ իսէ, արթըգ օլմաշ. —աֆվ իսէրսինիզ, տաեէօ, մոնսիէօ տը Ֆիւնդալ, բէք աճէլէ իշլէրիմ վար տըր։

Վէ Մօսէ Կրաֆթ մէրգուումու թաթլըըգլա գաբուեա գատար կէօթիրտու։

Մէր.քիւցցա մէրտիվէնտէն աշաղը լինտի, վէ ատէթա պիր սէրհօշ կիպի սալանարագ էվտէն տիշարը չէգտը, չլունքի, շուեու պուլուշ օլան ֆէնա թէվարուրլար սէպէպինտէն մէրգում եէհուտինին էմնիյեէթի սէպպ օլմուշ, վէ պունէն ալէյհ մէրգումունա քիւլի իսթէտէրքէճ սիւրաթլա ասքէր սէվգինէ, վէ պու իսէ, վէսաեիթի իլթիսագլեէ վէ իրթիպաթեէնին իքմալինէ մէնութ օլտուզու գապիլ իշթիպահ տէեիլ տիր։

Տիմոթիքի հալտէ Ինկիլիթէրրա իլէ Հինտիսթան պէյնինտէ վասթի իրթիպաթ իքի թարիգտէն իպարէթ օլուպ, պիրի Իսմիտ-Պրունու, վէ տիկէրի Սիւէյշ գանալը տըր։

Բուսիա լօգօսթիֆինին տիւտիւկիւ վիւսաթը Ասիատա սէտտան. տըգճա, Իսմիտ-Պրունու մուխապէրաթտան ատտ օլունմազա պիլէ շայեան տէեիլ տիր։

Պու հալտէ Ինկիլիթէրրաճա ասըլ էհէմմիյեթի օլան Սիւէյշ գանալը օլտուզունտան, Ինկիլիզ տիբլոմաթլարընը գանալը մէզքիւրուն հիմաեէ ու մուհաֆազասը հագգընտա իթիլաֆը էֆքեար իւզրէ պուլունմամալարը պատիի թէէսսիֆ տիր։

Վագբա Բուսիա վէ Ֆրանսա տէվլէթլէրինտէն հիչ պիրինէ խուսուսէթ կէօսթէրմէք էմէլինտէ տէեիլ իսէմ տէ, իքիսինին տախի իթթիֆաք իթմիշ վէ իթմէքտէ պուլունմուշ օլտուգլարը բօլիթիգա հէր հալտէ Ինկիլիթէրրանը մէնաֆիի ալէյհինտէ իտուկի տէրքեարտըր։

Ֆրանսանը՝ Աֆրիգանը շիմալ ճիհէթինտէ թէէսսիսինի արզուիթտիկի միւսթէմիրաթ սահեիգասը յա, Ինկիլիթէրրա հագգընտա կէրէք Սուէյշ գանալը, վէ կէրէք գըթտի մէզքիւրէնին զարպ թարքիլարընճա օլան մազարրաթը հիսս օլունմազա պաշլատը։

Թունուսու պիրտէն պիրէ խթիլա իթմէք իւզրէ իթթիկի ֆատը իճրա իթմէեէճէկի, Սէնէկամպիա թարտիլարընտ թասալլութու իլէ, Աշէնթիեէ կէօնտէրտիկի հէյեէթի սէֆարէթտէն անլաշըլմագտա տըր։

Ֆրանսա թաարիգաթը մէզքիւրէտ տէվամ իթթիկի թագտիրտէ, Ինկիլիթէրրա իլէ խուսուսէթի մուճիպ օլաճաղը, վէ իլերիտէ պիր հարպը ինթաճ իտէճէկի պի իշթիպահ տըր։

Բուսիաեա նագլի քէլամ օլունունճա, տէվլէթի միւշարիլէյհա էվրօբատաքի ամալինէ մուվաֆֆըգ օլմագ իչին վիւսաթի Ասիատա քէսպի գուվվէթ իթմէկէ չալըշմագտըր, վէ էկէր պու զայրէթինտէ հատտը իթթիտալը թէճավիզ իտէլ իսէ, Ինկիլիթէրրանը, մէնաֆիինի մուհաֆազա իլէմէք իւզրէ, գէրճա միւրաճաաթ իտէճէկինէ շիպհէ իտիլէմէզ։

Մագսիմիմ Բուսիա վէ Ֆրանսա տէվլէթլէրինին մուհարէպէ չէգրամագ արզուսունտա օլտուգլարընը ազվ իթմէք տէեիլ իսէ տէ, Ինկիլիթէրրանը, քէսպի շէվքէթ ու գուվվէթ իլէմէսինէ վէ պիւեիւմինէ սէպէպ օլմուշ պուլունան Հինտիսթան կիպի էհէմմիեէթլի պիր գըթանը մուհաֆազասը իչին, էլտին կէլէն հէր նէվ թէտարիրին իճրասընա սարֆը մէսաեի իլէմէսի իգթիզասի հալտէն պուլունմուշ տուր։

Ինկիլիթէրրա տիբլոմաթլարընը պու պապտէ իթթիֆազ իտէճէքլէրի բօլիթիգա, Սուէյշ գանալընը թէէմմինի իլէ պէրապէր, Պաղտատ թիմուր եօլունուն իմթիեազը միլլի սաեիրէտէն պիրինէ իթա օլունմատան էվվէլ, Ինկիլիթէրրա թարաֆընտան թալէպ վէ պիզ օլունմագտան իպարէթ տիր։

Զիրքի հարպ զէմանընտա, իչինտէ չափուգ բաթլար մէվատտօլու պիր Բուս կէմիսինին Սիւէյշ տախիլինտէ պէրհավա իտիլմէսի, գանալը խարապ իտիմէսի իհթիմալինէ մէպնի, օլ հալտէ Ինկիլիթէրրանը եա Իսմիտ-Պրունու թարիգինէ միւրաճաաթ իթմէկէ, վէ եախոտ Սուէյշի գարա հայինէ վազ իտէրէք, իւզէրինտէն պիր թիմուր եօլ թէմտիտ իյլէմէկէ մէճպուր օլաճաղընը ունութմատարագ, իհթիեաճլա բիտնէթլէ, լէվազիմի հարպիեէնին նագլի իչին տիկէր պիր թարիգ թէէսսիսի լիւզումունունա. զարը իթթինատան տուր իթմէմէլի տիր։ Ֆագաթ միւգթէզամ հարպ, Սուէյշ Տիլի իւզէրինտէ թիմուր եօլ ինշասը միւմքին օլմամագ ճիհէթինտէ նազարը միւթալէատան տուր իտիլմէեէրէք, հէր հալտէ պիր թարիգ իլէ գանաաթ իտիլիպ տէ, օնա էմնիյեէթ իտիլմէմէլի տիր։ Եանի Սիւէյշ գանալընտան տահա չաբուգ, վէ տահա աղ վագբթ սարֆընը մուճիպ օլուր, տիկէր պիր մուխապէրէ թարիգի տահա թէէսսիսինին լիւզումի Ինկիլիթէրրա իչին

ԹՈՒՃՏԱՆ ԳԸՁԼԱՐ

—Սապահլար խայր օլսուն, մոնսիէօ տը Ֆիւնդալ... —պիզիմ գաբուճաունուն խապէր վիրտիկինէ կէօրէ, տիւն ագշամ տա կէլմիշ իտինիզ, վէ շիմտի սապահլաեընը թէքբարէն կէլտինիզ... —անլաշըլան պունա տայիր պիւյիւք պիր իհթիեաճընընը պուլունմագտա, վէ հէմ տէ բէք աճէլէ օլմալը տըր... էօյլէ՞ մի։

—Էվվէլթ, էօյլէ տիր... —տէյի ճէվապ վիրտի Մէր.քիւցցա։

—Օլ պապտէ հիչ թէաճճիպ իթմէմ... —արթըգ կիսէճէք տիկէր պիր եէրլէրի գալմաեանլար, տօղրու պուրաեա գօշուպ կէլիրլէր. —իտտի նէ՞ տիր, մէսէլէ նէտէ՞ն իպարէթ տիր պագալըմ։

—Պիր իշ եաբմագլըգտան իպարէթ տիր...։

—Մաալիմ... ֆագաթ նէ՞ թարգ իշ տիր։

—Բէհին վազիյլէ ագճէ ալմագ։

—Իհթիեաճընըզ նէ՞ մըգտար շէյ իչին տիր։

—Եէթմիշ պէշ պին ֆրանգա իհթիեաճըմ վար տըր։

—Թէրհին իտէճէկինիզ մալ նասը՞լ շէյ տիր, նէ՞ տիր։

—Գարշըլըգ եիւզ էլլի պին ֆըրանգլըգ մալէր վիրէճէկիմ տիր։

—Նէ՞ ճինս էշեա տըր, ալթունա կիւմիւշէ տայի՞րմի տիր, եօգսա պաշգա՞ պիր շէյ մի տիր։

—Խայր, ալթունա կիւմիւշէ տայիր օլմաեըպ, իլլա գահվէ, շէքէր, բամուգ, ըամ վէ սայրէեէ տայիր տիր...։

—Անլատըմ, անլատըմ, նաֆիլէ եէրտէ զահմէթ շէքիպ տէ իսիմլէրինի սաեըշտըրմաեընըզ, —սիեէ. ըէք մէրգումուն լագէրտըրընը գսթի իլլէսի Մօզէ Կրաֆթ, —սիզին իլէ պու. իշի եաբամաեաճաղըմ տըր...։

—Մէպէ՞պ։

—Զիւնքի պէն էօյէ պիրիյլէ իշ եաբմագ իսթէրիմ քի, խարիճտէն քիմսէնին միւտախէլէսի մինգամմ օլամմալը տըր։

—Բէք ալէա, իշթէ պու տախի էօյլէ տէկի՞լմի տիր, մէկէրչի պէնիմ մալլէրիմէ գարշըմագլըգա քիմսէնին հագգը վա՞ըմբ տըր...։

—Էվվէթ, շիմտի պու կիւն սէօյլէտիկինիզ կիպի տիր, քի եէնին միւտախէլէեէ սալահիյեէթի եօգ տուր, լաքին եարբն քի՞մ պիրիր...։

—Սէօյլէտիկինիզտէն հիչ պիր շէյ անլաեամաեօրում... նէ՞ տիմէք իսթէեօրսունուզ։

—Շէօյլէ քի, տիւն ագշամտան պէրու պիր թագըմ ույզունսուզ լագէրտըլար կէզմէքտէ տիր...։

—Պիր թագըմ ույզունսուզ լագէրտըլա՞ մը կէզմէքտէ տիր, քիմի՞ն հագգընտա, պէնի՞մ հագգըմտա մը... —տէյի պաղրրաը Մէր.քիւցցա, —լաքին, նէ՞ իմիշ, նէ՞ սէօյլէմէքտէ տիրլէր։

—Տօղրուսու մէզքիւր թէրճիմանլըգը եարմագլըգ պէնիմ մէէ. մուրիյեէթիմտէն տէկիլ տիր... վէ հէմ տէ զաթէն չօղա վարմաեըպ, էլպէթթէ շիմտի պաշգա մահէլլէրտէն իշիաէճէքսինիզ տիր...։

—Իյի էմմա, հէր նէ տէ իշթիմիշ օլսանըզ, տալը եօգ տուր, ա. բաճիֆտէ՞ն իպարէթ օլտաճագ տըր։

—Ինշաալլահ էօյլէ տիր, տահա լայի եա։

—Լաքին, պէն սիզի գավի տէ. վէլլէր իլէ շիմտիտէն իսպաթ իտէ. պիլիրիմ քի, գօրգուլաճաղ հիչ պիր իշիմ եօգ տուր։

—Նաֆիլէ եօրումտաեընըզ, շիմտի պու արատա սիզին իլէ էօյլէ պիր իշ եաբամամ...։

—Ֆագաթ...։

—Պօշ եէրտէ իպրամ իթմէեինիզ... —պիր քէրրէ օմաշ սէտիմ իսէ, արթըգ օլմաշ. —աֆվ իսէրսինիզ, տաեէօ, մոնսիէօ տը Ֆիւնդալ, բէք աճէլէ իյլէրիմ վար տըր։

Վէ Մօզէ Կրաֆթ մէրգուումու թաթլըըգլա գաբուեա գատար կէօթիրտու։

Մէր.քիւցցա մէրտիվէնտէն աշաղը լինտի, վէ ատէթա պիր սէրհօշ կիպի սալանարագ էվտէն տիշարը չէգտը, չլունքի, շուեու պուլուշ օլան ֆէնա թէվարուրլար սէպէպինտէն մէրգում եէհուտինին էմնիյեէթի սէպպ օլմուշ, վէ պունէն ալէյհ մէրգումունա քիւլի իսթէտէրքէճ սիւրաթլա ասքէր սէվգինէ, վէ պու իսէ, վէսաեիթի իլթիսագլեէ վէ իրթիպաթեէնին իքմալինէ մէնութ օլտուզու գապիլ իշթիպահ տէեիլ տիր։

Տիմոթիքի հալտէ Ինկիլիթէրրա իլէ Հինտիսթան պէյնինտէ վասթի իրթիպաթ իքի թարիգտէն իպարէթ օլուպ, պիրի Իսմիտ-Պրունու, վէ տիկէրի Սիւէյշ գանալը տըր։

Բուսիա լօգօսթիֆինին տիւտիւկիւ վիւսաթը Ասիատա սէտտան. տըգճա, Իսմիտ-Պրունու մուխապէրաթտան ատտ օլունմազա պիլէ շայեան տէեիլ տիր։

Պու հալտէ Ինկիլիթէրրաճա ասըլ էհէմմիյեթի օլան Սիւէյշ գանալը օլտուզունտան, Ինկիլիզ տիբլոմաթլարընը գանալը մէզքիւրուն հիմաեէ ու մուհաֆազասը հագգընտա իթիլաֆը էֆքեար իւզրէ պուլունմամալարը պատիի թէէսսիֆ տիր։

Վագբա Բուսիա վէ Ֆրանսա տէվլէթլէրինտէն հիչ պիրինէ խուսուսէթ կէօսթէրմէք էմէլինտէ տէեիլ իսէմ տէ, իքիսինին տախի իթթիֆաք իթմիշ վէ իթմէքտէ պուլունմուշ օլտուգլարը բօլիթիգա հէր հալտէ Ինկիլիթէրրանը մէնաֆիի ալէյհինտէ իտուկի տէրքեարտըր։

Ֆրանսանը՝ Աֆրիգանը շիմալ ճիհէթինտէ թէէսսիսինի արզուիթտիկի միւսթէմիրաթ սահեիգասը յա, Ինկիլիթէրրա հագգընտա կէրէք Սուէյշ գանալը, վէ կէրէք գըթտի մէզքիւրէնին զարպ թարքիլարընճա օլան մազարրաթը հիսս օլունմազա պաշլատը։

Թունուսու պիրտէն պիրէ խթիլա իթմէք իւզրէ իթթիկի ֆատը իճրա իթմէեէճէկի, Սէնէկամպիա թարտիլարընտ թասալլութու իլէ, Աշէնթիեէ կէօնտէրտիկի հէյեէթի սէֆարէթտէն անլաշըլմագտա տըր։

Ֆրանսա թաարիգաթը մէզքիւրէտ տէվամ իթթիկի թագտիրտէ, Ինկիլիթէրրա իլէ խուսուսէթի մուճիպ օլաճաղը, վէ իլերիտէ պիր հարպը ինթաճ իտէճէկի պի իշթիպահ տըր։

Բուսիաեա նագլի քէլամ օլունունճա, տէվլէթի միւշարիլէյհա էվրօբատաքի ամալինէ մուվաֆֆըգ օլմագ իչին վիւսաթի Ասիատա քէսպի գուվվէթ իթմէկէ չալըշմագտըր, վէ էկէր պու զայրէթինտէ հատտը իթթիտալը թէճավիզ իտէլ իսէ, Ինկիլիթէրրանը, մէնաֆիինի մուհաֆազա իլէմէք իւզրէ, գըճա միւրաճաաթ իտէճէկինէ շիպհէ իտիլէմէզ։

Մագսիմիմ Բուսիա վէ Ֆրանսա տէվլէթլէրինին մուհարէպէ չէգրամագ արզուսունտա օլտուգլարընը ազվ իթմէք տէեիլ իսէ տէ, Ինկիլիթէրրանը, քէսպի շէվքէթ ու գուվվէթ իլէմէսինէ վէ պիւեիւմինէ սէպէպ օլմուշ պուլունան Հինտիսթան կիպի էհէմմիեէթլի պիր գըթանը մուհաֆազասը իչին, էլտին կէլէն հէր նէվ թէտարիրին իճրասընա սարֆը մէսաեի իլէմէսի իգթիզասի հալտէն պուլունմուշ տուր։

Ինկիլիթէրրա տիբլոմաթլարընը պու պապտէ իթթիֆազ իտէճէքլէրի բօլիթիգա, Սուէյշ գանալընը թէէմմինի իլէ պէրապէր, Պաղտատ թիմուր եօլունուն իմթիեազը միլլի սաեիրէտէն պիրինէ իթա օլունմատան էվվէլ, Ինկիլիթէրրա թարաֆընտան թալէպ վէ պիզ օլունմագտան իպարէթ տիր։

Զիրքի հարպ զէմանընտա, իչինտէ չափուգ բաթլար մէվատտօլու պիր Բուս կէմիսինին Սիւէյշ տախիլինտէ պէրհավա իտիլմէսի, գանալը խարապ իտիմէսի իհթիմալինէ մէպնի, օլ հալտէ Ինկիլիթէրրանը եա Իսմիտ-Պրունու թարիգինէ միւրաճաաթ իթմէկէ, վէ եախոտ Սուէյշի գարա հայինէ վազ իտէրէք, իւզէրինտէն պիր թիմուր եօլ թէմտիտ իյլէմէկէ մէճպուր օլաճաղընը ունութմատարագ, իհթիեաճլա բիտնէթլէ, լէվազիմի հարպիեէնին նագլի իչին տիկէր պիր թարիգ թէէսսիսի լիւզումունունա. զարը իթթինատան տուր իթմէմէլի տիր։ Ֆագաթ միւգթէզամ հարպ, Սուէյշ Տիլի իւզէրինտէ թիմուր եօլ ինշասը միւմքին օլմամագ ճիհէթինտէ նազարը միւթալէատան տուր իտիլմէեէրէք, հէր հալտէ պիր թարիգ իլէ գանաաթ իտիլիպ տէ, օնա էմնիյեէթ իտիլմէմէլի տիր։ Եանի Սիւէյշ գանալընտան տահա չաբուգ, վէ տահա աղ վագբթ սարֆընը մուճիպ օլուր, տիկէր պիր մուխապէրէ թարիգի տահա թէէսսիսինին լիւզումի Ինկիլիթէրրա իչին

ԹՈՒՃՏԱՆ ԳԸՁԼԱՐ

—Սապահլար խայր օլսուն, մոնսիէօ տը Ֆիւնդալ... —պիզիմ գաբուճաունուն խապէր վիրտիկինէ կէօրէ, տիւն ագշամ տա կէլմիշ իտինիզ, վէ շիմտի սապահլաեընը թէքբարէն կէլտինիզ... —անլաշըլան պունա տայիր պիւյիւք պիր իհթիեաճընընը պուլունմագտա, վէ հէմ տէ բէք աճէլէ օլմալը տըր... էօյլէ՞ մի։

—Էվվէթ, էօյլէ տիր... —տէյի ճէվապ վիրտի Մէր.քիւցցա։

—Օլ պապտէ հիչ թէաճճիպ իթմէմ... —արթըգ կիսէճէք տիկէր պիր եէրլէրի գալմաեանլար, տօղրու պուրաեա գօշուպ կէլիրլէր. —իտտի նէ՞ տիր, մէսէլէ նէտէ՞ն իպարէթ տիր պագալըմ։

—Պիր իշ եաբմագլըգտան իպարէթ տիր...։

—Մաալիմ... ֆագաթ նէ՞ թարգ իշ տիր։

—Բէհին վազիյլէ ագճէ ալմագ։

—Իհթիեաճընըզ նէ՞ մըգտար շէյ իչին տիր։

—Եէթմիշ պէշ պին ֆրանգա իհթիեաճըմ վար տըր։

—Թէրհին իտէճէկինիզ մալ նասը՞լ շէյ տիր, նէ՞ տիր։

—Գարշըլըգ եիւզ էլլի պին ֆըրանգլըգ մալէր վիրէճէկիմ տիր։

—Նէ՞ ճինս էշեա տըր, ալթունա կիւմիւշէ տայի՞րմի տիր, եօգսա պաշգա՞ պիր շէյ մի տիր։

—Խայր, ալթունա կիւմիւշէ տայիր օլմաեըպ, իլլա գահվէ, շէքէր, բամուգ, ըամ վէ սայրէեէ տայիր տիր...։

—Անլատըմ, անլատըմ, նաֆիլէ եէրտէ զահմէթ շէքիպ տէ իսիմլէրինի սաեըշտըրմաեընըզ, —սիեէ. ըէք մէրգումուն լագէրտըրընը գսթի իլլէսի Մօզէ Կրաֆթ, —սիզին իլէ պու. իշի եաբամաեաճաղըմ տըր...։

—Մէպէ՞պ։

—Զիւնքի պէն էօյլէ պիրիյլէ իշ եաբմագ իսթէրիմ քի, խարիճտէն քիմսէնին միւտախէլէսի մինգամմ օլամմալը տըր։

—Բէք ալէա, իշթէ պու տախի էօյլէ տէկի՞լմի տիր, մէկէրչի պէնիմ մալլէրիմէ գարշըմագլըգա քիմսէնին հագգը վա՞ըմբ տըր...։

—Էվվէթ, շիմտի պու կիւն սէօյլէտիկինիզ կիպի տիր, քի եէնին միւտախէլէեէ սալահիյեէթի եօգ տուր, լաքին եարբն քի՞մ պիրիր...։

—Սէօյլէտիկինիզտէն հիչ պիր շէյ անլաեամաեօրում... նէ՞ տիմէք իսթէեօրսունուզ։

—Շէօյլէ քի, տիւն ագշամտան պէրու պիր թագըմ ույզունսուզ լագէրտըլար կէզմէքտէ տիր...։

—Պիր թագըմ ույզունսուզ լագէրտըլա՞ մը կէզմէքտէ տիր, քիմի՞ն հագգընտա, պէնի՞մ հագգըմտա մը... —տէյի պաղրրաը Մէր.քիւցցա, —լաքին, նէ՞ իմիշ, նէ՞ սէօյլէմէքտէ տիրլէր։

—Տօղրուսու մէզքիւր թէրճիմանլըգը եարմագլըգ պէնիմ մէէ. մուրիյեէթիմտէն տէկիլ տիր... վէ հէմ տէ զաթէն չօղա վարմաեըպ, էլպէթթէ շիմտի պաշգա մահէլլէրտէն իշիաէճէքսինիզ տիր...։

—Իյի էմմա, հէր նէ տէ իշթիմիշ օլսանըզ, տալը եօգ տուր, ա. բաճիֆտէ՞ն իպարէթ օլտաճագ տըր։

—Ինշաալլահ էօյլէ տիր, տահա լայի եա։

—Լաքին, պէն սիզի գավի տէ. վէլլէր իլէ շիմտիտէն իսպաթ իտէ. պիլիրիմ քի, գօրգուլաճաղ հիչ պիր իշիմ եօգ տուր։

—Նաֆիլէ եօրումտաեընըզ, շիմտի պու արատա սիզին իլէ էօյլէ պիր իշ եաբամամ...։

—Ֆագաթ...։

—Պօշ եէրտէ իպրամ իթմէեինիզ... —պիր քէրրէ օմաշ սէտիմ իսէ, արթըգ օլմաշ. —աֆվ իսէրսինիզ, տաեէօ, մոնսիէօ տը Ֆիւնդալ, բէք աճէլէ իյլէրիմ վար տըր։

Վէ Մօզէ Կրաֆթ մէրգուումու թաթլըըգլա գաբուեա գատար կէօթիրտու։

Մէր.քիւցցա մէրտիվէնտէն աշաղը լինտի, վէ ատէթա պիր սէրհօշ կիպի սալանարագ էվտէն տիշարը չէգտը, չլունքի, շուեու պուլուշ օլան ֆէնա թէվարուրլար սէպէպինտէն մէրգում եէհուտինին էմնիյեէթի սէպպ օլմուշ, վէ պունէն ալէյհ մէրգումունա քիւլի իսթէտէրքէճ սիւրաթլա ասքէր սէվգինէ, վէ պու իսէ, վէսաեիթի իլթիսագլեէ վէ իրթիպաթեէնին իքմալինէ մէնութ օլտուզու գապիլ իշթիպահ տէեիլ տիր։

Տիմոթիքի հալտէ Ինկիլիթէրրա իլէ Հինտիսթան պէյնինտէ վասթի իրթիպաթ իքի թարիգտէն իպարէթ օլուպ, պիրի Իսմիտ-Պրունու, վէ տիկէրի Սիւէյշ գանալը տըր։

Բուսիա լօգօսթիֆինին տիւտիւկիւ վիւսաթը Ասիատա սէտտան. տըգճա, Իսմիտ-Պրունու մուխապէրաթտան ատտ օլունմազա պիլէ շայեան տէեիլ տիր։

Պու հալտէ Ինկիլիթէրրաճա ասըլ էհէմմիյեթի օլան Սիւէյշ գանալը օլտուզունտան, Ինկիլիզ տիբլոմաթլարընը գանալը մէզքիւրուն հիմաեէ ու մուհաֆազասը հագգընտա իթիլաֆը էֆքեար իւզրէ պուլունմամալարը պատիի թէէսսիֆ տիր։

Վագբա Բուսիա վէ Ֆրանսա տէվլէթլէրինտէն հիչ պիրինէ խուսուսէթ կէօսթէրմէք էմէլինտէ տէեիլ իսէմ տէ, իքիսինին տախի իթթիֆաք իթմիշ վէ իթմէքտէ պուլունմուշ օլտուգլարը բօլիթիգա հէր հալտէ Ինկիլիթէրրանը մէնաֆիի ալէյհինտէ իտուկի տէրքեարտըր։

Ֆրանսանը՝ Աֆրիգանը շիմալ ճիհէթինտէ թէէսսիսինի արզուիթտիկի միւսթէմիրաթ սահեիգասը յա, Ինկիլիթէրրա հագգընտա կէրէք Սուէյշ գանալը, վէ կէրէք գըթտի մէզքիւրէնին զարպ թարքիլարընճա օլան մազարրաթը հիսս օլունմազա պաշլատը։

Թունուսու պիրտէն պիրէ խթիլա իթմէք իւզրէ իթթիկի ֆատը իճրա իթմէեէճէկի, Սէնէկամպիա թարտիլարընտ թասալլութու իլէ, Աշէնթիեէ կէօնտէրտիկի հէյեէթի սէֆարէթտէն անլաշըլմագտա տըր։

Ֆրանսա թաարիգաթը մէզքիւրէտ տէվամ իթթիկի թագտիրտէ, Ինկիլիթէրրա իլէ խուսուսէթի մուճիպ օլաճաղը, վէ իլերիտէ պիր հարպը ինթաճ իտէճէկի պի իշթիպահ տըր։

Բուսիաեա նագլի քէլամ օլունունճա, տէվլէթի միւշարիլէյհա էվրօբատաքի ամալինէ մուվաֆֆըգ օլմագ իչին վիւսաթի Ասիատա քէսպի գուվվէթ իթմէկէ չալըշմագտըր, վէ էկէր պու զայրէթինտէ հատտը իթթիտալը թէճավիզ իտէլ իսէ, Ինկիլիթէրրանը, մէնաֆիինի մուհաֆազա իլէմէք իւզրէ, գըճա միւրաճաաթ իտէճէկինէ շիպհէ իտիլէմէզ։

Մագսիմիմ Բուսիա վէ Ֆրանսա տէվլէթլէրինին մուհարէպէ չէգրամագ արզուսունտա օլտուգլարընը ազվ իթմէք տէեիլ իսէ տէ, Ինկիլիթէրրանը, քէսպի շէվքէթ ու գուվվէթ իլէմէսինէ վէ պիւեիւմինէ սէպէպ օլմուշ պուլունան Հինտիսթան կիպի էհէմմիեէթլի պիր գըթանը մուհաֆազասը իչին, էլտին կէլէն հէր նէվ թէտարիրին իճրասընա սարֆը մէսաեի իլէմէսի իգթիզասի հալտէն պուլունմուշ տուր։

Ինկիլիթէրրա տիբլոմաթլարընը պու պապտէ իթթիֆազ իտէճէքլէրի բօլիթիգա, Սուէյշ գանալընը թէէմմինի իլէ պէրապէր, Պաղտատ թիմուր եօլունուն իմթիեազը միլլի սաեիրէտէն պիրինէ իթա օլունմատան էվվէլ, Ինկիլիթէրրա թարաֆընտան թալէպ վէ պիզ օլունմագտան իպարէթ տիր։

Զիրքի հարպ զէմանընտա, իչինտէ չափուգ բաթլար մէվատտօլու պիր Բուս կէմիսինին Սիւէյշ տախիլինտէ պէրհավա իտիլմէսի, գանալը խարապ իտիմէսի իհթիմալինէ մէպնի, օլ հալտէ Ինկիլիթէրրանը եա Իսմիտ-Պրունու թարիգինէ միւրաճաաթ իթմէկէ, վէ եախոտ Սուէյշի գարա հայինէ վազ

զաեէթլէ հհէմմիեէթլի տիր։ Պէոյ-լէ պիր թարիգ իսէ Ցէճլէ վատիսի օլուպ, պիր վագբթ Ինկիլթէրրա ռէրմաեէտարանը պունա էհէմմի-եէթ վէրմիշլէր իսէ ատ, պու եա-գընարտա, Ինկիլթէրրանդն Մբսբր-ճա թուրթուղու բօլիթիգա էմնլյ-եէթսիզլիկի տավէթ իթարիկնատէն, եւուզ իւսթինէ պրագրմբշ, վէ ա-խէրլէրի թարաֆընտան նազարը ի-թինաեա ալընմբշ տբր։

Սբր Վիլհէլմ Անարօ պունա տա-յիր չէհրի հալին օն ալթընճբ կիւ-նիւ նէշէնէ գլիւպտէ իրատ էյլէ-տիկի նութգտա, Իսկէնտերուն լի-մանընտան Պասրա քէօրֆէզի սա-հիլինտէ քեային Զապէրնէ պիր թի-մուր եօլ ինչա օլունտուղու հալտէ, Հինտիսթանա կէօնտերիլէճէք պիր օրտու չիմտիքի հալտէ երկիրմի պէշ կիւնէ միւհթաճ իսէ տէ, օլ վագբթ Գուրաշիեէ օն տէօրթ կիւն զար-ֆընտա սէվգ օլունապիլէճէկի կի-պի, զապիթան վէ մէմուրլին վէ սայիրէնին տախի Պրինտիզի թարի-գէյլէ օն կիւնատ վասբլ օլաճագլ-բընը տէրմիեան իյէվիշ տիր։

Բուսիա տէվլէթի Սէն-Բէթէրս-պուրկ իլէ Գբզբլ-Ավրաթ թիմուր եօլունուն իքմալինէ պէղի զարէթ թիտիկի պիր զէմանտա, Ինկիլթէր-բա տէվլէթինին տախի Պաղատտա եօլունուն տուրէթի ինշասընը թահ-թը միզաքէրէեէ ալմասը պէճա տբր։ կէլէճէք այտա Բուսիա էմ-վալ վէ թաճիրլէրի Սէն-Բէթէրս-պուրկտան Աշգապատա ալթբ պու-չուգ կիւնատ կիտպիլէճէքլէրի կի-պի, տէվլէթի միշարիլէյհանդն եէտի սէքիզ կիւն զարֆընտա զա-եէթ պիւեիւք պիր գուվվէի աս-քէրիեէ նագլինէ գուտրէթեապ օ-լաճաղը պի իշթիպահ տբր։ պու հալտէ Ինկիլթէրրա տէվլէթի Հին-տիսթանդն էն եագլն լիմանը օլան Գուրաշիեէ անճաղ երկիրմի պէշ կիւնատ գուվվէի աս-քէրիեէ կէօն-տէրէպիլէճէկի հալտէ, Բուսիա միսաթի Ասիատա էն ուզագ օլան մէրքէզի թիճարէթէ օն իքի կիւն-տէ գուվվէի ճէսիմէի աս-քէրիեէ իրսալինէ մուվաֆֆագ օլաճագ տբր։ պիր արալբգ Պաղատտա թիմուր եօ-լունուն տիւքտբ Սաղէրլէնտին թահ-թը բիեատէթինատ թէշէքքիւլ ի-տէճէք պիր գուվբանիա մարիֆէ-թիյլէ ինշասը թասմիմ օլունմուշ իսէ տէ, Իսկէնտերուն լիմանընտան պէտ իթմէք եէրինէ, Իսթանպօլուն պի-րինճի մէվգբ իթթիֆագ օլունմասը թէշէպպիւսաթը մէզքիւրէնին բէ-սիմանատ գալմասընա սէպէպ օլաու։ Զինքի մէզքիւր թիմուր եօլ Իս-թանպօլուան պաշլանըլմբզը հալտէ, հէր նէ գատար սիրաթ վէ սու-հուլէթի մուճիպ օլաճաղը տէրքեար իսէ տէ, էմրի մուհֆաղասը միշ-քիւլ օլուպ, հալ պու քի Իսկէն-տերուանան պաշլանըլմբզը թագ-տիրատ, պիր թարաֆտան Գբպրբս, վէ տիկէր թարաֆտան Պասրա քէօր-ֆէզինտէ պիր ֆիլօ պուլունտուրա-գ սուհուլէթլէ մուհաֆազա ի-տիլէպիլէճէք տիր։

Պու կիւնլէրտէ Իսթանպօլճա Ա-վսթրիա վէ Արմանիատէվլէթլէրինին նուֆուզ բէյտա իթմէքտէ օլտուգ-լարընա պագարագ, Սթաֆֆորա-հաուզ ճէմիյէթի, ամբ տբ Սա-զէրլէնտին բիեատէթի թահթընտա օլարագ թէշէքքիւլ իտէճէք գում-բանիա պու կիւն թէէսիս օլունտա պիլէ, Այմանլար թարաֆընտան պունա բէգ գապէթ օլունաճաղը մէլ-հուզ պուլունտուղունու, տէրմիեան եէմիշ տիր։

Պաղատտա թիմուր եօլունուն ին-շասընա 10 միլեօն Ինկիլիզ լիրասը քեաֆի օլտուղունտան, էկէր Ին-կիլթէրրա տէվլէթի մէպլաղը մէզ-քիւրուն նիւմունասընը պիր գաշ սէնէ թէէմին իթմիշ օլտա, Ինկիլթէրրա տէրմաեէտարանընդն աղ պիր միւ-տէթ զարֆընտա իթա իտէճէքլէրի տէրքեար տբր։

Խաթթը մէզքիւրուն միւրուբ ի-տէճէկի արազի զաեէթ միւնպիթ վէ մահսուլտար օլտուղու հասէպկ-լէ, պիր գաշ սէնէ սօնրա հիւքիւ-մէթին տախի մուավէնէթինէ միւհ-թաճ օլմասընա ճազը դայբը գապիլի իթիրազ տբր։

Պու պապատ Ինկիլթէրրա տէվլէ-թինին իրթիեաբ իտէճէկի ֆէտտա-քեարլբգ 500 պին լիրատան իպա-լբէթ օլուպ, մէպլաղը մէզքիւր իլէ Պաղատտա թիմուր եօլունու թէէմ-մին իթմիշ օլաճագ տբր քի, չիմտի-քի հալտէ պու գատար զաեիլէեի մուճիպ օլան Սուէյշ գանալընա միւհթաճ օլմատան իսէ, մէպլաղը մէզքիւրուն սարֆը կէօզ ալընմա-սը տահա միւնասիպ տիր։ Ինկիլ-թէրրանդն եէրինէ պաշգա պիր տէվլէթ օլա իտի պունու չօգտան ինշա իտէր իտի։

Ինկիլթէրրանդն թիճարէթ ճիհէ-թինէ միւէլլի սաեիրէնին քեաֆ-ֆէսինէ թէգատտիմ իթտիկի տէրքեար իսէ տէ, մէնաֆիի միւլ-եէնին մուհաֆազասընը թէէմին իտէպիլէճէք պիր հէյեէթի վիւ-քէլատա մալիք օլմասը պատի թէէսուիֆ տիր։

ԵՕԶՂԱՏՏԱՆ ՄԷՐԹՈՒՊ

. . . Խմբագիր,

Այն նամակը որ Ե. Բաբէլեան ստորագրութիւնը կը կրէր և ինձ նկատմամբ թշնամական անճահ անուանարկութիւնք, անհեթեթ և անտոյդ ակնարկութիւններ կը պարունակէր, մեծաւ զարմանօք կարդացի ձեր 4929րդ պատուական թերթին մէջ, որուն կը փութամ օրինաւորապէս մի առ մի տալ պատասխանի, ի հրապարակ ածելով եղելութեան իսկութիւնը, և կարծեմ և համոզուած եմ թէ կը բարեհաճիք հիւրընկալել զայս անկողմնակալութեամբ և մարդասիրութեամբ։ Ե. Ծ. գրիչը կըսէ թէ ասկէ մէկու կէս տարի յառաջ Հայ ընթերցասունէ երկու գիրք առած եմ կարդալու համար, յորոց մին Պոյեէի Տիքսիօնէռ տէ սիանն է և միւսն Մեքենականութիւն, և թէ այս գրքերը առնելով՝ քանի մը ամիս եաքը Պոլիս գնացած ըլլամ առանց զանոնք իրենց տեղը յանձնելու, և այս սատայդ յերիւրմանց իբր փաստ յառաջ կածէ իմ առ գործակալն ուղղեալ մի նամակը որ փոխան ինձ արատ մը քսելու և ողջամիտ ընթերցողաց դատապարտութիւնը հրաւիրելու, կարդարացնէ զիս ըստ ամենայնի։ Ե. Ծ. գրին մէն մի պարբերութիւնը ստութեանց կուտակ մը ըլլալը ի ստորև նշանակեալ առարկութիւններէ ակներև կը ցուցուի. այս երկու գրքերէն մին Տիքսիօնէռը՝ մեկնելէս շատ յառաջ առած և ի վերջոյ յանձնած եմ գործակալին եղբօրը որ բազմիցս փոխանորդութիւն կընէր նմա։ Ինչպէս կըլլայ որ յանձնուած գիրք մը երկու տարի վերջը վերստին պահանջելու կելնէ ինձմէ անամօթաբար. մինչդեռ վերադարձուցած ըլլալս նախ լիովին կապացուցանէ Թանգարանի տեսչին մէջ անուանս և գրքին ըստ սովորութեան գծուելը գործակալին եղբօրը կողմանէ, երկրորդ իրենք քաջ գիտեն թէ ըստ կանոնի Թանգարանի կարգալու համար որ և իցէ անձի մը կողմանէ առնուած գիրք մը մինչև որ չյանձնուի ուրիշ մը չը տրուիր, և արդէն իրենք ալ զայս ջերմագին ի գործ կը դնեն առանց խորանաց։ Իսկ գալով Մեքենականութեան, մեկնելէս երկու օր առաջ առած եմ գործակալէն ի ներկայութեան թէ իւր եղբօրը, և թէ Մեծապատիւ Տեսչ Պուպի, Քէսիքպաշեան Կարապետ, Մելիքանեան Նշան, Խ. Հանրմեան, Յակոբ Յովհաննէսեան և այլն էֆէնտիներու ներկայութեան, յայտնելով որ շոգենաւին մէջ կարդալու համար հեռաս մեկտեղ Պոլիս պիտի տանիմ, և թէ քսա լրափօրթոյի բժշկաց երկու ամսուան համար հրաման ստացած եմ մեկնիլ ի Պոլիս առ ի դարման դժնդակ հիւանդութեանս. յիշեալ գրքի մասին գրածակալին կատարեալ հաւանութիւնը ստանալով մատուցած եմ հրաժեշտս թէ իրեն և թէ անդ ներկայից։ Առանց Տնօրէն խորհրդոյ ատենապետին կամ ատենադպրին ստորագրութեանց խաբկանօք ի դիմաց Տնօրէն խորհրդոյ ստորագրող Բաբէլեան էֆէնտին տարակոյս կը յայտնէ իմ բաժանորդ ըլլալուս, մինչդեռ Թանգարանի բաժանորդ չեղող մը և կամ սոսկ ընթերցատան բաժանորդ մը բնաւին չունի իրաւունք Թանգարանէն գիրք առնելու։ Իմ Թանգարանի բաժանորդ ըլլալս կրնայ հաստատել իրենց տոմարները որ բաժիններս անընդհատ վճարելէս զատ ի մանուսրի և իսովսանն բաւական գրքեր կրկնակի նուէր ըրած եմ, որոնց առաջիններէն տպեալ ցանկին մէջ իմ անուամբս կերևին և միւս մասն ալ գլխաւոր ձեռատետրին մէջ կը պարփակուին դարձեալ իմ անուամբս, նաև Գաղ. Պիւլբդէն ամսաթերթերու երեք տարեկանը և այլ և այլ բանասիրական թերթեր որոնք ցանկից և ձեռատետրին մէջ չեն անցուած, բայց նուաստս նուէրներն են. և իմ ձեռամբս և խանարհ յորդորանօքս սիրելի բարեկամներ մեծահատոր և բազմաթիւ գրեանք փութացած են նուիրել և բաժանորդագրել թէ ընթերցատան և թէ Թանգարանի, որոց մէջ օտարազգի բարեկամներ ալ գտնուած են, զորս եթէ Բաբէլեան էֆէնտի ուրանալու յանդգնի, քարինք ձայն պիտի բառնան. աւելորդ կը համարիմ ատ երկարօրէն պատմել Աթէնքի գլխաւոր Թանգարանի համար ուղուած Հայերէն գրական գրեաց մեծ մասնակցութիւնս, այսինքն Հայերէն գրքեր յատկապէս ծախու առնելով Տնօրէն ժողովոյ յանձնելս և այս մասին բարեկամներէս ալ հաւաքելու համար թափած ճիգս և ջանքս, և Զմիւռնիոյ Յունաց Թանգարանին բրած նուէրներս և այլն։

Թէպէտ և Բաբէլեան էֆէնտի զիս չճանչնալ կը կեղծէ բայց և այնպէս ի մօտոյ ծանօթութիւն ունի ինձ, քանիցս թէ Քէսիկպաշեան էֆէնտիներու և թէ այլոց տուները և մեծանուն գրագէտ Պետրոս էֆէնտի Թէրզեանի գեղարուեստից գրասենեակը և այլոց կրպակները տեսնուած է իմ հետ, մինչև անդամ Զմիւռնիոյ մէջ Սահմանադրութեան տարեդարձը հանդիսաւոր կերպով տօնելու համար իմ առաջարկութեամբ և նախաձեռնութեամբ կազմուած յանձնաժողովին անդամակցելու հրաւիրած եմ զինքը զոր ընդունելով խորհրդակցած է այս մասին իմ և ընկերացս հետ ևն., ինչպէս կըլլայ որ զիս չճանչնար։ Շարունակենք, Զմիւռնիայէն մեկնելէս մի քանի օր առաջ գործակալը Տիքսիօնէռին կորսուած ըլլալը ծանոյց ինձ, յաբելով միանգամայն թէ տուժելու դատապարտեալ է, գթալով իրեն բսի թէ՝ աղօթէ որ շուտով բուժիմ և ի վերադարձիս նոյն բառարանին նորը որ ի Պոլիս գրատան մէջ ունիմ Թանգարանին նուիրեմ կորուսեալին տեղ, ինչպէս ու առ իւր ուղղեալ նամակիս մէջ ալ կը տեսնուի «իմ բառարանս» խօսքը, բայց Բաբէլեան էֆէնտի առանց գիտակ լինելու գործին իսկութեան «չամչցած իւրացնել կուզէ» կըսէ։ Տիքսիօնէռին նորը հանդերձ յաւելուածովը Պոլիս գնած եմ 15 ֆրանգի, մինչդեռ գործակալին կորսնցուցածը հին տպագրութիւնն էր և չէր արժէր իսկ 10 ֆրանգ շատ գործածուած լինելուն պատճառաւ, ինչպէս որ նորա Բ. հատորը որ անկէ աւելի նոր է, կը տեսնուի Թանգարանին մէջ և երկուքին գինն ալ քսանական ֆրանգ նշանակուած է եթէ նոր առնուին և ոչ թէ յոգուածագրին բսածին պէս 5 մէճիտ և մէկ քառդ։ Թէպէտ և հարկ չկար այս մանրամասնութիւնները յիշատակել ատանօր, բայց որովհետև կրսնցնողը ես չեմ, այլ իմս նուիրել խօստանալուս համար, 10 ֆրանգ չարժող բառարանը 5 մէճիտ քառորդի մը բարձրացընել և իմ վրաս ձգելը անիրաւութեանց անիրաւութիւն եղած ըլլալը յայտնել է։

Պոլիս հասնելուս հիւանդութիւնս ծանրանալով 6 ամիս շարունակ անկողնոյ ծառայելու հարկադրուեցայ, բնականաբար և այս միջոցիս պաշտօնիս պայմանաժամը լրացած ըլլալով Զմիւռնիոյ պաշ միւտիրը հրաւիրած է կեդր. վարչութիւնը երկարատև հիւանդութեանս պատճառաւ իմ տեղ յաջորդեցնել պայլ ոք, և ինձ թէ քայիւտի ամսական տալ մինչև որ առողջանամ. և այս որոշումը ի գործ դրուեցաւ։

Յոդուածագիրը, իբրև բաժանորդ փոխառութեանս գողութեան կերպարանք տալով զիս մատենագող մակդիրով կնոտանարկէ, բայց իմ կարճ խելքով նորին մեծութեան կուզեմ յիշեցնել թէ այլ է գողութիւնը և այլ է փոխառութիւնը, թերևս պնդէ դարձեալ թէ փոխառութիւն ըրիր բայց չվերադարձուցիր, կընայ համոզուիլ ի ստորև դասեալ տոզերէն թէ ես անձս փրկած եմ։ Իզմիրէն ճանապարհորդ մը գործակալէն նամակ մը կը բերէ անուանս ուղղեալ և կը յանձնէ ձեր պատուական թերթին հնօրեայ բաժանորդ և ընթերցող և ոսկերչաց լենճա ուստասի Քաքմաճեան Մեծ. Յովսէփ աղայի խնութիւնը պատուիրելով նորա որդի Մեծ. Գէորգ էֆէնտի Քաքմաճեանի որ թէ Մեքենականութիւնը և թէ նուիրել խօստացած բառարանս ինձմէ ստանալով խանութը պահէ որպէս զի մի քանի օրէն առնելով Իզմիր տանի. յիշեալ գրքերը Քաքմաճեան Գէորգ էֆէնտիի քով ամսոյ մը չափ կենալէն յետոյ ինձ վերադարձուցած է առարկելով որ եկող գացող եղած չէ։

Ամիսէ մը վերջը սոյն գրքերը հանդերձ մի նամակաւ փութացած եմ յղել գործակալին՝ ի Բերիա ուղևորող Պոլսեցի Մկրտիչ աղա Անանեանի ձեռամբ։ Թէև պատասխան առած չեմ նամակիս բայց վաստահ եմ որ յիշեալ պատուաւոր վաճառականը յանձնած է զայնս առ որս ուղղեալ է։

Անկից անդին չդիտնալս անկեղծաբար կը յայտարարեմ։

Ի վերջոյ ներում ինձ ազդարարել յոգուածագրին թէ առանց խնդիր մը մանրազնին կերպով քննութեան բովէ անցնելու չը յաւակնի յախուռն կերպիւ հրապարակ նետուիլ և պատիւս աղարտելու ջանադիր գտնուիլ, իմ պատիւս որ առաւել քան զամենայն ինձ թանկագին է և պաշտելի։ Որպէս զի լաւագոյն լուսաբանուի խնդիրն, ստիպուեցայ խնդրոյն մանրամասնութիւնքը մի առ մի պարզել զի մէկ հարուածով այսինքն մատենագող մակդիրով զիս մկրտելու անխրդճացող էֆէնտիին ստայօդ առարկութեանց դէմ ասկէց պակաս բան չէի կարող գրել։ Ուստի կաղաչեմ շնորհ ըրէք ներկայիս անկիւն մը նուիրել ձեր պատուական թերթին մէջ և ընդունիլ յարգանաց և շնորհակալեաց հաւաստիքը.

Մէնրան Քէսիքեան

20 Մայիս 1882
Եօզղատ

ԱԶԴ

ԱՌ ՍՐԲԱՆՈՒԷՐ ԱՆԴԱՄՔ ՄԻԱԲԱՆՈՒԹԵԱՆ ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆԱՑ ՀԱՅՈՑ

Հայ եկեղեցականաց Միաբանութեան Ընդհ. ժողովը կարևոր խընդրոյ մը վրայ խորհրդակցելու համար արտաքոյ կարգի նիստ ունի վաղն առաւօտ (երեքշաբթի) ի ժամ 2 1/2 յԱզգային մատենադարանի։

Սրբանուէր Անդամք Միաբանութեան կը հրաւիրուին յանթերի կատարումն պարտուց իւրեանց։

Առաջնորդ Ատենապետ
Ընդհ. ժողովոյն
Խորէն Արքեպիսկոպոս

21 յունիս 1882

ԹԱՍՄԻՀ

Ճիւմաա իրթէսի կիւնբի նիւսխէմիզին իլք երեզիւնիւն 1 ինճի սիւթիւնատ, Աժանս Բէյթբը խաբէսինին, Աթինատան քէշիտէ օլունմուշ պուլունան 30 յունիս թարիխի թէլէկրաֆնամէսինին 2 ինճի սաթբրընբն 1 ինճի «պուլունմատա» լուղէթի՝ «պուլունմամագտա» օգունաճաղը կիպի, երինէ մէզքիւր նիւսխէմիզին այնի երեզիւնատ 4 իւնճիւ սիւթիւնատ Ֆար տիւ Պոսֆորատան ալընարագ գօնֆէրանսա տաեիր վերիլէն հավատիսին 1 ինճի սաթբրընատա «Խբաիվ հազրէթլէրի շուրաի նէվվաբէն միւնասէպաթբընդն թայէրինի» իպարէսի տախի «Խբաիվ հազրէթլէրի էնէ շուրաի նէվվաբէն միւնասէպաթբընդն թահտիտ ու թայէրինի» օլաճագ տբր։

ՖԷԼԷՔ

Մէզքիւր բիսալէնին պու տէֆա օն իքինճի նիւսխէսի ատ նէշր օլունուպ, ալթբ այլբդբ խիթամ պուլմուշ տուր, հէր իշատ վագբ օլտուղու կիպի, պու խուսուսուն պիտաեէթինատ տախի պիր չօգ միշքիլաթ չէքիլէճէյի թապէի պուլունուպ, վէ արթբդ իշ սբրատա գօնուլմուշ օլտուղունատան, պունատան պէօյլէ տահա կիւղել բէսիմէր, միւֆիտ պահս վէ էսէրլէր իլէ թէզեին իտիլէճէկի չիւպհէսէն միւսթէզնի տիր։

ՄԻԻՀԻՄՄ ԻԼԱՆ
Օ ԼԻԻՆԷԹ Տ'ՕՐ

Սալէաթը ճէրրահիյէ, կէօզլիւբ, կէօզէ վէ կէօրմէեէ տայիր ալէաթլար, վէ էտէվաթը սայիրէ մաղազասը

Իսֆանդիյար Պաշէ-Գաբուսանա,
Շեյխ Էլ Իսլամ Խանընը Ալիընա Ն. 6

Պալէատէ պէեան օլունան իսմ իլէ, պու տէֆա միճէտատէն պիր մաղազա քիւշատ իթմիշ օլտուղումուզու հիւրմէթլու էհալիյէ իլան իտէրիզ։ Մէզքիւր մաղազամբզատա էտէվաթը ճէրրահիյէ, մէսէլա, հէքիմլէրին խթիմալ իթտիքլէրի չիշատան տէրուենինատ ալէաթլար, գաբզգ պաղլարը, լասթիքտէն մասմուլ հէր նէվ էտէվաթ, վէ ամէլիեաթը ճէրրահիյէ իճրասբ իչին թէշրիհ ալէաթլարը պուլունմագտա օլուպ, ճիւմլէսի տէ էն սօն իճատլարընն տոռելէրինէ թաթպիգան իյմալ օլունմուշ, վէ Եվրօբանընն պիյիք խասթախանէլէրինատ մէշհիրի ատթբպպա թարաֆընտան խթիմալ օլունան ճինսլէրտէն պուլունմուշ տուրլար. մաղազամբզատա ուլումու թապիեեէ տայիր ալէաթլար, վէ էն զիեատէ լի զումի օլան էլէքթրիք մաքինալարը, հավաեբ պօշատան մաքինա, Զոլթա վէ Պինսէն բիրլէրի վէ սայիրէ տախի մէվճուտ օլտուղու կիպի, կէօզէ վէ պագմաեա տայիր ալէաթլար, վէ բանլար թանզիմի իչին հէր նէվ միհէնտիսլիք էտէվաթը տախի պուլունմագտա, վէ քեաֆֆէսի ատ Եվրօբանընն էն մէշհուր ֆապրիգալարընտան չբգմբշ օլտուղլարը հայտ, էհվէն ֆիեաթլար իլէ ֆիրուխթ օլունմագտա տբրլար։ Մէմալիքի էճնէպիյէ իչին սիբարբշար գապուլ օլունուպ, միշթէրիլէրին էզհէր ճիհէթ մէճնուն գալմալարընա զայրէթ օլունուր։

Պօղուրմուշ օլան ալէաթլար տախի թասմիր իտիլիր։

Մ. Ծանրէթիւնն պանգա վէ սարրաֆիեէ մաղազասը թարոֆքն. տան, մէզքիւր մաղազանքն միւթէ. պէր միշթէրիլէրինէ, վէ հիւրմէթ. լու էհալիեէ իլան օլունուր քի, Սագսօնիանքն ղաեէթ քեարլը բիան. գօսունուն քէշիտէսինէ կէլէճէք յուլիս այնքն Յիւնտէ պէտ օլունա. ճագ, վէ Համպուրկ բիանգօսու. նուն իքինճի քէշիտէսի մահը մէզ. քիւրուն 12ընտէ իճրա իտիլէճէք, վէ Պրիւնսվիք տիւգալրը բիանգօ. սունուն իլք քէշիտէսի տէ մահը մէզքիւրուն 14ինտէ վուգու պուլա. ճագ տրը։

Գու բիանգօլարքն քեաֆֆէսի տէ ալթրշար տէֆտատան զիեատէ չէքիլէճէք քլէր տիր. գազանըլճագ օլան մէպալիղին պաշլըճալարը 625,000, 500,000, 420,000, 300,000, 200,000, 100,000, վէ զայրիհիւմ վէ զայրիհիւմ ֆրանգ տրրլար։

Իշպու բիեանգօլարքն պիլէթլէ. րինի ալմագ իտիէեէնլէր, Գալա. թատա Գօմիսիօն խանատա նօ 18 Մ. Ժ. Տ. Ծանրէթիւնուն մաղազա. սընա տավէթ օլունուրլար։

ԻԼԱՆԱԹ

Խազինէեի մալիեէտէ մէվճուտ պուլունան իւշ եիւզ պին տիրհէմի սթիգ քիւլիշէ իլէ. պիր միլիոն պէշ եիւզ պին տիրհէմ մրգտարը մագ. թու ալթըլըգլարքն, հագիրանքն երկիրմի իքինճի սալը կիւնիւ գա. բարը գոթիսի վիրիլիպ, ֆիրուսթ օլունաճաղընտան, իշթիրասընա թա. լիպ օլանլարքն, վէ չէբաեիթի միւ. զաեիտէեէ մալիմատ ալմագ իս. թէեէնլէրին, եէվմը մէզպուրտէ սատթ ալթրտան տօգուզա գատար վարիատթ իտարէեի ումումիեէսին. տէ մէվճուտ պուլունմալարը իլան օլունուր։

17 Հազիրան 98

ԲՈՒՐԱՕՏԱՆ ՄԱՆԿԱՆՑ

Զօճուգլարա մախսուս, օն պէշ կիւնտէ պիր տէֆա նէշր օլունուր միւսավէր բիսալէ

Իշպու բիսալէի միֆիտէնին 12ընճի ճիւզի տախի պու քէրրէ նէշր օլուն. մուշ, վէ միւնտէրիճատը շայեանը գրատթ պուլունմուշ օլտուղու կի. պէ, խասսէթէն եարբլմըշ օն գրթա բէսիմլէրի տէ շամիլ օլտուղու կէօ. բիւլմիւշ տիր։

Պէրպէրեան վէ Տէօվլէթեան է. ֆէնտիլէր մէզքիւր բիսալէնին մուն. թազամ սուրէթատէ նէշրի իշին հիշ պիր ֆէտատքարլըգտան գաչքնմա. մագտա օլտուգլարը կիպի, միլլէ. թիմիզտէ չօճուգլարա մախսուս պունտան պաշգա հիշ պիր բիսալէ պուլունմատըգընտան, ումարըզ քի, միւսավիլէ յհիւմ էֆէնտիլէր շայեան օլտուգլարը թէշվիգաթը, պարի պունտան սօնրա կէօրէճէքլէր տիր, չիւնքի պաղըլար շիմտիեէ գատար «ճապա տէվամ իտէճէք քմի» կիպի թէրէտտիւտ վէ չիպհէլէրտէ պու. լունտուգլարը հալտէ, չիմտի իսկ մէզքիւր բիսալէնին ալթը ալտան պէրու նիզամը սուրէթատէ նէշր ի. տիրմէսի իլէ, պու նէվ թէրէա. տիւտլէրէ տէ արթըգ մահէլլ գալ. մամըշ տրը։

ԲՈՒՐԱՕՏԱՆ ՄԱՆԿԱՆՑքն 24 ճիւղտէն իպարէթ օլան պիր սէնէ. լիկինին ֆիեաթը իքի ատէտ սիմ մէճիտիեէ օլուպ, ալթը ալրըգ տա 25 ղրուշ տուր։

ԲՕԼ ՏԸ ԳՕԳ

ԿԻՆ ԽԱՂ ԳԻՆԻ

Գին 5 դուրուշ.

Սոյն հետաքրքրաշարժ վիպատա. նութիւնը ընտիր թարգմանութեամբ ի լոյս ընծայած բլալով կը դանուի մասնաւորապէս Ս. Ց. Փափազեան գրատունը Պոլիս Պահճէ–Գտրու մաքսատան կարգ կամուրջի մօտ թիւ 56։

Ցիշեալ գրատան մէջ կը գտնուի նաև ուրիշ տպարաններէ եկած ա. մէն տեսակ գրքեր յարմար գինե. րով դպրոցներու համար մասնաւոր զեղչ կըլայ։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

Ա. Ա. ՍՈՒՐԷՆԵԱՆ ԷՖԷՆՏԻՆԻՆ

Իսքիսմալը, Ալաճա համամ, Քէրեստէճիլէր գաբուսունա Ն. 14

ՊԱԳԱԼԻՑԷ, ՎԷ ԷՎԼՕԲԱ ԻԶԳԻԼԷՐԻ ՄԱՂԱԶԱՍԸ

ՍԻՆԳԼԷՌ ՍԱՊՈՒՆՈՒ

Ինկիլթէրրալը մէշհուր քիմեաքէր տօգթէօր Սինքլերին իճատքէրտէսի օլան մէզքիւր սապուն, կէրէք սըճագ վէ կէրէք սօղուգ սու իշինտէ քէօբիւրիւպ, չամաշըրլարը ասլա էսկիթմէքսիզին թէմիզլէր. պաղգա սապունլարտան զի. եատէ գուրու օլտուղունտան, մէզքիւր սապունուն պիր օգգասը, տիկէր սապունլարքն իւշ օգգասընքն եէրինի թուրմագտա տրը։ Իշինտէ ասլա զա. բարլը մատտէլէր պուլունմատըգը կիպի, չամաշըրլարը տա չիւրիւթմէտիկին. տէն, մէզքիւր սապուն իսթիմալ օլունտուգտա, պիր սէնէտէ էսկիեէէնքէ չամաշըրլար, իքի սէնէ տաեանըրլար։

Սինգլէր սապունու գուլանըլտըղընտա, խանէլէրտէն չամաշըր բաթը. թրսը տա գալգաճագ տրը, չիւնքի իշտու սապուն զահմէթի ղաեէթ գօլայ. լատրը, չէօյլէ քի, չամաշըրլարը սըճագ սու իշինտէ գայնաթմագ, պուղ. տաեա գօյմագ վէ սայիրէ կիպի չէյլերէ իհթիեաճ գալմագ։

Սինքլէր սապունու ֆանէլլարը ասլա սէրթլէթմէքսիզին թէմիզլէր, վէ իքէքտէն մաամուլ էշեանքն տա բարլագլըղընը դայպ իթմէգ։

ՍՈՒՐԷԹԻ ԻՍԹԻՄԱԼԸ

Մէզքիւր սապունտան պիր գալըպ տիլիմ տիլիմ քէսիպ, գայնար սու իշինէ գօեարագ հալ իթմէլի տիր, թա քի սապուն-սուեուն իշինտէ քեամ. լէն էրիսին, պատէհու պիր գազանքն իշինէ տէօրթ գօվա սօղուգ վէ եախօտ — չամաշըրլար բէք քիրլի իսկ — սըճագ թաթը սու տօլտուրուպ, մէզքիւր սապունու գայնար սուեու պու գազանքն իշինէ տօլտուրմալը, վէ քիրլի չամաշըրլարը տախի պու գազանքն իշինէ թէմամիյլէ պաթըրարագ, պիր կի. ճէ էօյլէճէ պրագմալը տրը. վէ իրթէսի սապահ չամաշըրլարը օ սուեուն իշին. տէ չիթիլէմէլի վէ խիճէ սըգտրգտան սօնրա, իքի եախօտ իւշ տէֆա թէմիզ թէմիզ սօղուգ սուտան կէչիրմէլի թա քի սապուն տէֆ օլսուն. պու հալտէ մէզքիւր չամաշըրլար քեամիլէն գար կիպի պէեազլանըրլար։ Քիրլի չամաշը. րլարը սապունու սուեուն իշինտէն չըգարտըգտան սօնրա, մէզքիւր սուեու տէօքիւպ տէ դայ իթմէմէլի տիր, պունուն իշինէ տէ պօեալը չամաշըրլարը 4–5 սատթ պրագըլըրը, վէ սօնրա եէնէ եօգարտա թաարիֆ օլունան վէճճ իւզրէ եըգանըլտըղը հալտէ, մէզքիւր չամաշըրլարտա բէք ալէա սու. ըլթատ թէմիզլէնիրլէր։

Մէզքիւր սապունուն կէրէք թանէ իլէ վէ կէրէք թօքտան սաթըը իշին, Հայկական Վաճառատուն մաղազասը մագարը թախսիս գըլընմըշ, վէ պու խուսուսա ումումի աճէնթօսու իլէ պիր մուգավէլէ ագտ իտիմիշ օլ. տուղունտան, Տէրիսաատէթ վէ պիլատը սէյլէսէ, վէ ենատօլունուն հէր թա. բաֆքընտան մէզքիւր մաղազատա ալէա կիրիտ սապունլարը, վէ սայիր հէր նէվ սա. պունլար, նէֆիս սիեահ խավեար, Գայսէրիեէնին էվ բաստըրմասը, խալիս վէ գօգուսուզ սիպիր եաղը, նէվ պէ նէվ ոբրամաչէթ մումլարը, Ռիօ վէ Մարթինէք գահվէյէրի, Թրիէսթէ, վէ Հօլանտա չէքէրլէրի, վէ Ֆրան. սանքն քէլլէ չէքէրի, Նաբօլի վէ ճէնօվա մաքառնա վէ չէհրիեէլէրի, Մալ. թա վէ Մարսիլեա բաթաթէսլէրի, եէրլի վէ Ֆիլէմէնկ բէյնիրլէրի, Մի. լան եաղը, քօլա, Մըսըր, Իթալեա վէ Ինկիլիզ բիրինճէրի, Ֆասուլեա, ղէյթուն եաղը, չիվիտ, վէ սայիրէ պուլունուր։

Մէզքիւր մաղազանքն մէպտէսի «ազ գազանլը», չօգ սաթմագ, վէ սա. թըրն քէսրէթինտէն իսթիֆատ իթմէք տիր։ Թարթըլար վէ էմթաանքն ճինսլինճէ ասլա հէյլէքեարլըղա իրթիքեաս լ տիլմատիկինէ հէր քէս պիթ. թէճրիպէ իգնա օլմաշտուր։ Սաթքն ալընան մալլար, մաղազանքն հա. մալլարը վասթասըյա նագլ խոլտիքտէ, ուֆագ պիր նագլիեէ իւերլթի ալընմագտա տրը. Թահրիրէն վէրիլէն սիքարըշլար, վագթիյլէ վէ տիգգաթը թամամ իւզրէ իճրա իտիլիպ, մահէլլինէ իրսալ օլունուրլար։ Քէնտի խըտ. մէթքեարլարը վէ եախօտ տիկէր պէրիսինին վասըթ ասըյա սիքարըշ վերէն. լէրէ, վէրիլէն էմթաաեը, վէ մուգապիլէն ալընան մէպալաղը միւպէյեէն պի. բէր բուսուլա կէօնտէրիլիր։

Մէզքիւր մաղազատա Ֆրանսատան խասսէթէն ճէլպ օլունմուշ Շամքան. եա, Մալակա Սէնթ–Իմիլիօն, Մէտօք շարապլարը, վէ սայիր հէր նէվնէ. ֆիս շարապլար, ճինս ճինս գօնեագլար, ամէռ, մէնթա, քիւրասաա, իք. սիրլէր, գութուլար իշինտէ սարտէլա, Լիսն չէհրինին սալամին նամ մէշհուր սուեու զու վէ Ֆօմ պալըգլարը, Էվլօբանքն չիշէլէր իշինտէ սագլամըշ նէֆիս թիւրլիւ թուրչուլարը, թուզլու սու իշինտէ սագլանմըշ թագէ ֆասուլեա, եէշիլ զէյթուն, պէզէլեա, վէ չիշելէր իշինտէ տօսմաթէս վէ սայիրէ տէ պու. լունուր։

Պաղըլար պիզիմ ֆիեաթլարըմըզը պիր անը պէկհա պուլմագտա օլտուգլա. ըընտան, պու զաթլարա խագէր վերիրիզ քի, մաղազամըզտա ֆէնա մոլի էյի մալ եէրինէ սաթմագ, էքսէք թարթմագ վէ սայիր պունէվհիյէքեար. լարգարա իրթիքեաս օլունմամագտա, վէ պինանէն ալէյհ ֆէնա մալ էյի մա. թա եէրինէ ուճուզ ֆիեաթ իլէ վերիլիպ տէ, քիմսէ իղֆալ իտիլմէքտէ տիր։ Ուճուզճուլուգ խուսուսընտա, մաղազամըզ իլէ հիչ պիր մաղազա բէ. գապէթ իթմէմէքտէ տիր, վէ իտէմէգ։

ԲՈՒԼԱՏԸՃԸ ՍՈՒ

Մէզքիւր նէվիճատ սու, չիշելէր իշինտէ պուլունմագտա օլուպ, պագըր. տան վէ բիրինճտէն մամուլ էշեալարքն քիրինի իքի տագրգա իշինտէ թէ. միզլէմէքտէ վէ օնլարա ֆէվգէլաատէ պիր բարլագլըգ վերմէքտէ տիր։

Իշպու բարլատըճը սու տախի Ալաճա համամընտա Քէթէնճիլեր գաբու. սունտա Ն. 14 Հայկական Վաճառատունտա ֆիրուսթ օլունմագտա տրը։

ԲԱԶԱՐԼԸԳ ԵՕԳ—ՍԱԹՐՇԼԱՐ ԲԷՇԻՆ

ՔԻՆԱ ԳԱԼԻՊԷԱԹԱ

Եալընըշ Գըտրբ գոամանդարբոբյալ Ընբրիկ օլանմաշ վերէվլ գընդբնբ շարաղբ

—

ԲԷՔ ԹԷՍՍԻՐԼԻ, ՎԷ ԼԷԶԻԶ, ՎԷ ԳՈՒՎՎԷԹ ՎԻՐԻՃԻ ՏԻՐ

Սըթմատան վէ գան ազլըղընտան, վէ սինիր գայիֆլիկինտէն նէչէթ իտէն խաս. թալըգլար իշին բէք միֆիտ տիր։

Մէզքիւր շարապ ատամքն իշթահընը աչըպ եիւզիւնէ բէնք կէթիրիր, վէ տօ. տագլարընա գըրմըզըլըգ վերիր. վէ քէ. զալիք վիճուտէ տինճլիք վէ խաֆիֆլիք, վէ ֆիքրէ տախի պէրրագլըգ վէ աչըգ. լըգ քէպ իթտիրիր։

Մէզքիւր շարապ Դալաթատա քէօբրիւ պաշընտա վագը Մէհէմմէտ–Ալի–բաշա խանընտա Ամերիգա էֆզախանէսինտէ, վէ Իսթանպօլտա տախի Պաղչէ գաբու. սունտա Գասապեան էֆզա մաղազասընտա պուլունմագտա տրը։

Բիայէթլու էհալիմիզէ չունու տախի խապէր վերիրիզ քի, շիմտիեէ գատար քէնտի խանէսինտէ խասթէկեանը գա. պու իյլէմէքտէ պուլունան սթըպպայի հազրգատան տօգթօր Հիւնքեարպէկէնտ. տեան էֆֆէնտի, շիմտիտէն սօնրա, մէզ. քիւր Ամերիգա էֆզախանէսինտէ, հէր սալը վէ բէնճէմպիհ վէ ճիւմատ իր. թէսի կիւնլերի էօյլէտէն սօնրա հաղըր պուլունարագ, միւրաճաաթ իտէն մէրի. զանը գապալ իյլէեէէք տիր։

Մարբար Վ. Պեշիկթաշեան

ՀԱՅՄԱՌՕՏ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ

ԲՆԱԿԱՆ ԳԻՏՈՒԹԵԱՆ

ԵՒ

ԳԻՒՏԵՐՈՒ ՅԱՌԱՋԱՑՄԱՆ ՅՈՒՆԱՑ ԺԱՄԱՆԱԿԷՆ ՄԻՆՉԵՒ ԱՅՍՕՐ

—

ՀԱՅՈՐ ԱՌԱՋԻՆ

ԹԱՐԳՄԱՆԵՑ

Մ. Մանուքեան

Իլմէ վէ թարիխէ տայիր օլան պու միֆիա քիթապ, եիւզ ալթ. մրշ սահիֆէսէն իպարէթ օլուպ, վէ Իզմիրտէ Տէտէեան թապխանէ. սինտէ կիւզէլճէ թապ խարիմիշ օլ. տուղու հալտէ, կէրէք Իսթանպօլ. տա Մահմուտ բաշա եօղուշունտա վագը 239 նիւմէրօրու Զէնճիրճեան էֆֆէնտի տիւքքեանընտա, վէ կէ. րէք սայիր քիթապճը տիւքքեան. լարընտա 10որ ղուրուշ սատթըլ. մագտա տրը։

Մամուրեան էֆֆէնտի քէնտի գալէմիյլէ տայիմա միլլէթիմիզտէ իսրաէլի իթմէքտէ օլտուղունտան, կէրէք սայիր էսէրլէրինի, վէ կէ. րէք պու էսէրինի չօգլար օգուեա. րագ, իսթիֆատէ իթմէլէրինի, տա. վէմ վէ նասիհաթ իտէրիզ։

Իսպարբ Փարիստէն վէ Թուճատան Դըզլարատան, Գալաթագճրլար պաշը խարիճինտէ, Էտիրնէլի Գէորդ ա. զանքն թիւթիւնճիլ տիւքքեանընտա տախի սաթըլմագտատրը։

ԻՍԿԷՆՏԷՐՈՒՆՏԱ

ՅԱԿՈԲ ՔԷՇԻՇԵԱՆ ՎԷ ՍՕՂՈՄՈՆ ՆԱՐԻՆԵԱՆ

ՇԻՐԲԷԹԻ

Միւմիլէ յհիւմ էֆֆէնտիլէր շէհ. րի մէզքիւրտէ տէնկ գօմիսիօնճու. լուգուլը իշթիղալ իթմէքտէ օլուպ, վաքօրա մալ եիւքլէմէք, վէ կէրէք պունլարքն էմրիւքճէ իշլէրինի թէսվիյէ ի մէք, կէրէք գա. թըրճը վա [illegible] ասըլա անատօլու. նուն հէր արաֆքնա մալ եօղա. մագ խուսուսարընտա էսհէր ճի. հէթ միշթէրիլէրին մէնաֆիինի կէօզէթմէքտէ օլտուգլարընտան, Իսկէնտէրունճա իշլէրինի քէնտիլէ. րէ հէվալէ իյլէեէն զէվաթքն հէր հալտէ մէճմուն օլմալարքնա չալը. ճաղլար տրը։

ՏՕԳԹՕՐ

ՅԱԿՈԲ ԷՖԷՆՏԻ ՍԻՄՕՆՕՖ

Բայիթախթըմզտա վէ միլէթի միզտէն օլտուղու հալտէ պիր թա պիպի հազիպ տահա արթմըշ տրը. չէօյլէ քի տօղթօր Յակոբ Էֆֆէնտի Սիմոնոֆ Փարիստէ քէնտի իյմինի բէք բարլագ սուրէթտէ թահսիլ ու իքմալ, վէ քէնտի շէհատէթնա. մէսի ախզ ու իսթիհսալ պիրլէ, պու տէֆա պու թարաֆա ավտէթ իյլէտիկինտէն, վէ չիմտիքի հալ եաղ մէվսիմի օրմասը ճիհէթլէ Պօ. ղազ իշինտէ, Մէզար պուրնու նամ մեհէլլտէ 30 նիւմէրօ իլէ միւրագ. գամ սահիխանէտէ իգ ամէթ իյլէ. մէքտէ պուլունտուղունտան, հէր կիւն մահէլլի մէզպուրտէ, քէն. տուլէ միւրաճաաթ իտէն քէյֆիզ. լէրի գապալ իյլէմէքտէ օլտուղու. կիպի, չարշէմպէհ կիւնլերի տախի, մէճճանէն օլտուղու հալտէ, պագ. մագտա տրը։

Բազար իրթէսի վէ բէնճէմպիհ կիւնլերի, սաաթ 6 տան 8է գա. տար, Իսթանպօլտա Պաղչէ գա. բուսունտա վագը 18 նիւմէրօրու Մէրհամէթճեան էֆզախանէսինտէ պուլունմագտա, վէ միւրաճաաթ իտէն քէյֆիզլէրէ մէճճանէն պաղմագտա տրը։

ԷՃԶԱԽԱՆԷԻ ԻՍՊԷՋԱՐԵԱՆ ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐ

Իսթանպօլտա Պաղչէ–գաբուսունտա, Էմթաա կէօմրիւկիւ գարշուանտա քիւ. չատ իյտիկիմիզ 43 նիւմէրօրու էֆզա. խանէմիզ իշին քեաֆֆէյի իլաճլարըմըզը Էվրօբատան հէնուզ ճէլպ իյլէմիշ օլուպ, քեաֆֆէյի խթիհգարաթըմըզը տախի, տիգգաթը թամամ իլէ հազրլամիշ օլ. տուղումըզը տօգթօր էֆֆէնտիլէրէ վէ միւ. թէպէր եհալիմիզէ իլան իտէրիզ։

Մէվսիմ իգթիզասընճա, պալըգ եաղը իսթիմալ իթմէքտէ օլան զէվաթա, գա. բըշրգ վէ պօզուլմուշ եաղլարտան իֆթի. նապ իթմէք իսթէտիքլէրինտէ, հէնուզ կէթիրթմիշ օլտուղումուզ Բէթէրմօլէր ֆապրիգասընքն հալիս մօրինօ պալըը ճիլէրինին եաղընտան իշթիրա իթմէէ. րինի խալիսանէ պէեան իտէրիզ։

Իլաճլարքն եաբալմասընա ֆէվգէլատէ տիգգաթ օլունմագտա օլտուղու կիպի, ֆիյաթճա տախի, իտարէ իտէպլիճէ ճէկինա. տէն զիյատէ թալէպ իթմէմէյի քէնտի. միզէ մէսլէք իթթիխազ իթմիշ օլտու. զումուզտան, թէշրիֆ իտէն մուշթերի. լէրին մէճճանէն գալաճագլարը պի իշթի. պահ տրը։

Էճզա-խանէմիզէ, մէմէքէթիմիզին էն միւթէպէր տօգթօրլարընտան, տօգթօր Պ. թիւրապեան էֆֆէնտի տէվամ իթ. մէքտէ օլուպ, բազար կիւնլերինտէն մաա. տա, հէր կիւն սաաթ 6տան 9ա գատար հասթալարընա պագմագտա տրը, վէ կէօզ, գուլագ թապիպի տօգթօր Գուս. թամիրիս տախի հէր կիւն հասթալարընը սաաթ 7½տան 9ա գատար գապալ իթ. մէքտէ օլուպ, սայիր միւթէպէր տօգ. թօրլարտան տախի տէվամ իտէնլէր վար տրը։

Յ. ԻՍՊԷՋԷՐԵԱՆ

ՄՈՒԱՑԷՆԷՑԻ ԽԱՍԹԷԿԵԱՆ

ՏՕՔԹԷՕՐ ՇՈՒԱՐՑ

Էօյլէրէն, Եօլէ սանա ալէֆ. սաաթ 4է գատար

40–Պիւյիւք Հէնտէք սօգաղը–40

Տօքթէօրիւ միւմիլէյհին դա. պինէսինտէ, հէր նէվի հավա պօ. շալարքը, վէ նէֆֆէս եօլարքնա էն. վայը էճզա պուխարլարը իւֆլէ. մէկէ մոխսուս ալէթլէր մէվճուտ օլուպ, ագ ճիկէր վէ պօղազ վէ պուրուն խասթալըգլարքնա խու. սուսի օլարագ պագմաքը կիպի, է. էքթրիք ալէթլէրիյլէ իճրա օլու. նան հէր նէվի թէտավիյի եաբան էսկի կէօբիւզ վէ նէզլէ, վէ պօղ. մանա էօքսիրիւք, վէ տիֆթէրի վէ եէլ վէ սինիր խասթալըգլարը, վէ քէօթրիւմիւք վէ սարա կիպի իլլէթլէրին թապիպի խուսուսիմ տիր։

Քէզա, կիզլի խասթալըգլար, զայիֆլիք վէ զայրիհիւմ։

ՍԱՐՐԱՖԻՑԷ

ԷՎՐՕԲԱ ՊՕՐՍԱԼԱՐՕՐ

Բարիս, 1 յուլիս

Ֆրանսըզ ֆօնտսու	3 %	80-90
» »	5 %	114 45
Էսհամը Ումումիէ այըլար		11-02½
» » գարանտը		10-91½
1865	Իսթիղրազը	70-
1869	»	59-
1873	»	54-
Ռումէլի չըմէնտը. Թահվիլա.		50 25
Օսմանլը Պանգասը		740
Գրէտի Լիսնէ		682 50
Ռուս ֆօնտսու	5 % (1877	-
Ռուսիանքն Շարք իսթիղրազը		-
Իթալիա ֆօնտսու		89-10
Մըսրը իսթիգ. պիրլէյմիշ		270-
Իսբանեա խարճեի իսթիղրազը		27-¾
Գամպիօ Լօնտրա իւզէրինէ		25-16

Բարիս, (Գուլմար) 1 յուլիս

Ֆրանսըզ ֆօնտսու	5 %	114-35
Էսհամը Ումումիէ		10-92½

Լօնտրա 1 յուլիս

Ինկիլիզ	ֆօնսօլիտի	99-11/16
Էսհամը	Ումումիէ այըլարը	10-¾
»	» գարանտը	11-
1865	Իսթիղրազը	13-¼
1869	»	12-¼
1871	»	58-¾
1872	(Պօնտիս Թէգօր)	22-¼
1873	»	11-
Տէվլէթ Ալիէնին	1877 Իսթիղ.	
		68-
Օսմանլը Պանգասը		13-
Ռուսիա	Իսթիղրազը 1873	82-
Մըսրը	Իսթիղրազը պիրլէյմիշ	54-
»	Իմթիեազը (չըմէնտը.)	79-
Տարբա սանիեէ		53-¼
Մըսրը	Հօլիտ Իսթիղրազը	76-
1877	Մաեարիսթան էհամը	102-
Գամպիօ Բարիզ		-

Վիէննա, 1 յուլիս

Լօնտրա	իւզէրինէ գամպիա	120-50
Ռումէլի	տեմիր եօլ թահվիլաթը	24-

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ. Ումմ. յունիս 19 ագլմ. գբ.		12- 10
» »	յունիս 21 սպհ. ատ.	12- 12
» »	Էն եիւքսէք	-
» »	Էն աշաղը	-
» »	Սաաթ 5 տէ	12- 17
1863	Իսթիգ. (Մուքթօն) 6 % ֆ.	-
1865	» » 6 % ֆ.	70-
1869	» (Բինար) 6 % ֆ.	64-
1872	» (Պօն տիւ Թրէգօր	22-50
1873	» (Բինար) 6 % ֆ.	58-50
Ռումէլի չըմէնտրֆէր		43-50
Ռէյբօր	դուրուշ	-
Հէվալէսիզ	»	10-
Ամդէ Ֆայիզ	%	9-

ԱԳՏԻՕՆԼԱՐ ԹԻԿԱՔԸ

Գրէտի ժէնէրալ 6 %	6-28
Սօսիէթէ ժէն 6 %	5-15
Իսթանպօլ Պանգասը	9-20
Սօսիէթէ Օթօման	4-
Թրամվայ 5 %	340-
Լավրիօ (մասէն)	174-

ԱԳՋԵԼԵՐԻՆ ԲԻԱՋԱՍԸ

Օսմանլը լիրասը 100 ղրշտան	Ղ. Փ.
Ինկիլիզ լիրասը	110-20
Ֆրանսըզ ալթունու	87-59
Բօլ	90-20
Գրիմիզ ալթունու	51- 5
Պէեազ մէճիտիյէ	108- 2
Մէթալիք	207-20
Պէշլիք	211-05
Ալթըըզ	126-50
Պագըր	700-
Գարպօն գայիմէսի գարիք	900-

ԳԱՑՄԷՆԻՆ ԲԻԱՋԱՍԸ

Էն եիւքսէք	1060-
Էն աշաղը	1060-
Սաաթ 5 տէ	1060-

ՍԱՀԻՊ ՂԱԶԷԹԱ ԿԱՐԱՊԵՏ Յ. ՓԱՆՈՍԵԱՆ